Δέφτερη Ανάγνωση

Εναλλακτική Πληροφόρηση

Website: www.defterianaynosi.com
Facebook: www.facebook.com/DefteriAnaynosi
Twitter: www.twitter.com/DefteriAnaynos1

Ειδήσεις για τη βδομάδα και σχόλια για τις εξελίξεις

Περιεχόμενα του τεύχους της βδομάδας: 26/3- 2/4/2013

ΤΟΠΙΚΑ

ΔΙΕΘΝΗ

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

ΣΠΟΝΤΕΣ

ΤΟΠΙΚΑ

Τελικά οι μεγαλομέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου δεν τα κατάφεραν: η νέα κατ'αρχήν συμφωνία είναι ένα Βατερλό για το τραπεζικό κεφάλαιο, μια αναγνώριση της αντίστασης του κυπριακού δρόμου, με ενδιαφέρουσες υποσημειώσεις

Το σκηνικό, που είχε στηθεί από τους επικεφαλής της Ε.Ε. στο τέλος της περασμένης βδομάδας, ήταν σαφώς εκβιαστικό με στοιχεία θρίλερ, για να αυξάνεται η ένταση εσωτερικά: η επίκληση διακοπής παροχής ρευστότητας ήταν κάτι που δεν είχε ξαναγινεί και ήταν αποτέλεσμα του ότι η κυπριακή πλευρά βρέθηκε, ξαφνικά, να συζητά για κούρεμα. Έτσι, η παροχή ρευστότητας αντιπαραβάλλετο με το ότι οι τράπεζες που είχαν δημιουργήσει το πρόβλημα δεν πρόσφεραν. Από την άλλη, υπήρχε, ταυτόχρονα, μια σχεδόν εντυπωσιακή υιοθέτηση στην Ευρώπη της βασικής θέσης της κυπριακής εξέγερσης ενάντια στο κούρεμα μικροκαταθετων. Σε αυτό το πλαίσιο, το ζήτημα μετατοπίστηκε και εστιάστηκε στην ουσία του προβλήματος – στις δύο τράπεζες που είχαν οδηγήσει την χώρα σε κρίση. Οι κ. Αναστασιάδης και Σαρρής δεν μπορούσαν να διαφωνήσουν με αυτό, αφού ήξεραν και οι ίδιοι τα δεδομένα, αν και ήξεραν ότι το κόστος θα ήταν βαρύ για το τοπικό κεφάλαιο, αλλά και για την οικονομία. Το Γιούρογκρουπ είχε πιάσει το αδύνατο τους σημείο, το οποίο αρνούνταν να αναγνωρίσουν πεισματικά για τρία χρόνια. Και η μόνη άμυνα που είχαν ήταν ουσιαστικά ο κυπριακός "δρόμος", το 'όχι' της Βουλής και των εκδηλώσεων διαμαρτυρίας και η γενίκευση, πια, του αισθήματος για αναζήτηση διεξόδων εκτός τρόικα και εκτός ευρώ. Αλλά ως αναγνώριση αυτής της δυσφορίας, το Γιούρογκρουπ εστίασε στη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου, μη αποδεχόμενο την επιβολή κουρέματος σε άλλη τράπεζα – άρα στο Συνεργατισμό, στην Ελληνική Τράπεζα, η

οποία ανήκει στην εκκλησία και στις ξένες τράπεζες. Αυτό το χαρτί δεν μπορούσε, όμως, να χρησιμοποιηθεί για την διάσωση της Τράπεζας Κύπρου – το μόνο, που θα μπορούσε να επικαλεστεί η κυπριακή κυβέρνηση, ήταν οι θέσεις εργασίας και τα ρωσικά κεφάλαια. Το Γιούρογκρουπ, σαφώς, δεν έδειξε προθυμία να συζητήσει για τις θέσεις εργασίας, αλλά, αντίθετα, η θέση της Ρωσίας ότι παραμένει εμπλεκόμενη, άνοιξε μια πόρτα και στην τελική συμφωνία γίνεται ρητή αναφορά σε συμμετοχή της Ρωσίας. Και ως έκφραση της αναγνώρισης ότι η τοπική κοινωνία δεν ήταν καθόλου παθητικός δεκτης, ο Σόιμπλε διευκρίνισε ότι οι αποφάσεις που είχαν ληφθεί, δεν κινούνταν πέρα από τις ήδη αποφάσεις της κυπριακής βουλής και άρα, δεν χρειάζεται νέα απόφαση της βουλής, όπου η κυβέρνηση δεν έχει πλειοψηφία.

Οι ζημιές για την κυπριακή οικονομία συνολικά θα είναι μεγάλες, αφού τα σκάνδαλα των τραπεζών θα εμφανιστούν, τώρα, ως ζημιές που θα γενικευθούν. Ουσιαστικά, εκτός από το κούρεμα της αστικής τάξης, ένα μεγάλο ζήτημα είναι τα ταμεία προνοίας, για τα οποία είχε υπάρξει συμφωνία και με την τρόικα για να διασφαλιστούν. Κάτι τέτοιο δεν φαίνεται στη συμφωνία του Γιούρογκρουπ και για αυτό ο κ. Αναστασιάδης έκανε άμεση αναφορά στο θέμα στις δηλώσεις του μόλις επέστρεψε. Φαίνεται, επίσης, ότι μεταφέρονται στις κυπριακές τράπεζες, οι ζημίες από την Ελλάδα, όποτε η μαύρη τρυπά των τραπεζών είναι αμφίβολο αν θα κλείσει εύκολα. Έτσι, εκτός από συρρίκνωση της οικονομίας, θα έχουμε ουσιαστικά και ένα μοχλό μόνιμου, πια, εκβιασμού, στα πλαίσια της τρόικα, αφού είναι μάλλον σίγουρο ότι η τρύπα της Τράπεζας Κύπρου θα διευρύνεται. Και μένουν βέβαια και τα άλλα στοιχεία της συμφωνίας, τα οποία πέρασαν για την ώρα σε δεύτερη μοίρα. Στην απόφαση του Γιούρογκρουπ λ.χ. υπάρχει αναφορά σε ιδιωτικοποιήσεις, αλλά με ασαφή τρόπο.

Η επόμενη μέρα έχει να κάνει και με το πώς θα διαχειριστεί η Λευκωσία, τη σχέση πια με την ευρωζώνη. Και όπως φαίνεται και από τις δηλώσεις, η αμφισβήτηση της ευρωζώνης και των λύσεων εντός τρόικας, φαίνεται πια να έχει και τους 28 ψήφους στη βουλή για να μπλοκάρει την διαδικασία, καθώς θα φαίνονται κα τα συνεπαγόμενα. Διότι η αποδοχή του κουρέματος είναι, ουσιαστικά, ο μηχανισμός, που θα χρησιμοποιείται πια για να εκβιάζει η ευρωζωνη. Ήταν μια παράδοση, που δεν θα επιστραφεί από την ευρωζώνη – και όπως παρατήρησαν και τα αμερικανικά ΜΜΕ, μάλλον, το θέμα θα διευρυνθεί, καθώς η εστίαση είναι στο φυσικό αέριο.

Χρονικό των πιέσεων και των αντιστάσεων: η Ευρώπη σε σύγχυση

Το 'όχι' της Βουλής, το οποίο προκάλεσε η αντίδραση των Κυπρίων πολιτών στην προσπάθεια διεύρυνσης των ζημιών των δύο τραπεζών σε όλους τους καταθέτες, ήταν ουσιαστικά η τρίτη θεσμική μορφή αντίστασης στην πολιτική της λιτότητας από

τον μηχανισμό της τρόικας: η πρώτη σχετικά επιτυχημένη μορφή αντίστασης ήταν το θεσμικό αδιέξοδο μετά τις ελληνικές εκλογές την άνοιξη του 2012, όταν δεν μπορούσε να δημιουργηθεί κυβέρνηση για να προχωρήσουν τα μέτρα της τρόικα. Τελικά, το πρόβλημα προσπεράστηκε με νέες εκλογές. Το επόμενο επεισόδιο ήταν οι πρόσφατες ιταλικές εκλογές με το νέο φαινόμενο ασταθούς κυβέρνησης. Η κυπριακή θεσμική αντίσταση, ωστόσο ήταν η πιο πετυχημένη και γιατί έγινε μέσα από το υπάρχον πολιτειακό σύστημα - με την άρνηση της βουλής σε ένα προεδρικό σύστημα διαχωρισμού των εξουσιών - αλλά και γιατί κέρδισε επιτέλους κάτι: εμπόδισε τη φορολόγηση των μικροκαταθετών και τελικά απόφευγε και το κούρεμα σε τράπεζες - όπως το Συνεργατισμό - οι οποίες δεν είχαν εμπλοκή στην κερδοσκοπία, που οδήγησε στην κρίση τις δυο μεγάλες εμπορικές τράπεζες.

Η μέρα μετά το ‘όχι’ της βουλής στις 19/3, προκάλεσε ένα πανικό στην Ευρώπη – από τη μια, υπήρχε ένα είδος ικανοποίησης από όσους είναι ενάντια στην πρακτική της τρόικα και των επιβολών της, αλλά, από την άλλη, υπήρξε και μια σύγχυση για πρώτη φορά ανάμεσα στις κυβερνήσεις και τους οργανισμούς, που το επέβαλαν.

Το ‘όχι’ της Βουλής, το οποίο προκάλεσε η αντίδραση των Κυπρίων πολιτών στην προσπάθεια διεύρυνσης των ζημιών των δύο τραπεζών σε όλους τους καταθέτες, ήταν, ουσιαστικά, η τρίτη θεσμική μορφή αντίστασης στην πολιτική της λιτότητας από το μηχανισμό της τρόικας… Η κυπριακή θεσμική αντίσταση... ήταν η πιο πετυχημένη και γιατί έγινε μέσα από το υπάρχον πολιτειακό σύστημα - με την άρνηση της βουλής σε ένα προεδρικό σύστημα διαχωρισμού των εξουσιών - αλλά και γιατί κέρδισε επιτέλους κάτι: εμπόδισε τη φορολόγηση των μικροκαταθετών και τελικά, απόφευγε και το κούρεμα σε τράπεζες - όπως το Συνεργατισμό - οι οποίες, δεν είχαν εμπλοκή στην κερδοσκοπία, που οδήγησε στην κρίση τις δύο μεγάλες εμπορικές τράπεζες.

Η ικανοποίηση μπορεί να είναι εύκολο να κατανοηθεί, η επιτυχία, ωστόσο, του κυπριακού όχι, ήταν παράδοξη – ξαφνικά, οι ευρωπαϊκές πρωτεύουσες φάνηκαν να συντάσσονται με τον "κυπριακό δρόμο" και να αναζητούν ενόχους. Ο λόγος ήταν το τί παιζόταν: αυτοί που προωθούσαν το κούρεμα καταθέσεων, γενικά, είχαν ουσιαστικά, ως στόχο να κάνουν μια αρχή με την Κύπρο. Αν περνούσε από την

Κύπρο το κούρεμα των μικροκαταθέσεων, θα ήταν πλέον ένα προηγούμενο και θα επεκτεινόταν και σε άλλες περιπτώσεις. Το ότι ο κ. Αναστασιάδης δέχτηκε, όχι μόνο πρόθυμα, το κούρεμα κάτω από 100,000, αλλά φάνηκε να το προτιμά, παρά να ανέβει στους μεγαλοκαταθέτες - ή στους μεγαλομετόχους, οι οποίοι εξαιρέθηκαν ουσιαστικά - βοηθούσε προς αυτή την κατεύθυνση – οι Ευρωπαίοι μιλούσαν, πια, για τους Κύπριους, που διαμαρτύρονταν δικαιολογημένα. Υπήρχαν όμως και σφοδρές αντιδράσεις, γενικότερα - εκτός από την αντίδραση των Κυπρίων - το θέμα αφορούσε, σαφώς, όλα τα κινήματα πολιτών, για αυτό από την επομένη σχεδόν, οι κινητοποιήσεις των Κυπρίων βρήκαν διεθνή συμπαράσταση. Πιο προσεκτικά, στηρίχτηκαν επίσης και από ΜΜΕ, που ανησυχούσαν για την επέκταση της γερμανικής επιρροής.

Σε αυτό το πλαίσιο, το 'όχι' της κυπριακής βουλής ήταν ιστορικό όντως: απέτρεψε και τη μεταφορά των ζημιών των τραπεζών άμεσα στους πολίτες, αλλά ακόμα περισσότερο μπλόκαρε μια κίνηση που ευνοούσε και μια πτέρυγα του κεφαλαίου. Για αυτό άλλωστε και στην Κύπρο μια μερίδα τραπεζιτών, όπως ο Π. Πολυβίου, πήρε σβάρνα τα κανάλια για να υποστηρίξει το κούρεμα.

Έτσι, ξαφνικά, στην Ευρώπη όλοι θεωρούσαν απόλυτα σωστή τη θέση των διαμαρτυρομένων Κυπρίων και απέδιδαν την ευθύνη για το κούρεμα κάτω των 100,000 πρώτα στην κυπριακή κυβέρνηση και μετά στο ΔΝΤ. Η στάση του Σόιμπλε λ.χ. ήταν εκφραστική – ξαφνικά, βρέθηκε ανάμεσα σε δυο πυρά: από τη μια, η αριστερή αντιπολίτευση τον κατηγορούσε ότι τα είχε κάνει μαντάρα, προσπαθώντας να φορτώσει τις ζημιές των τραπεζών στους μικροκαταθέτες - αφήνοντας να εννοηθεί ότι κάτι τέτοιο θα μπορούσαν να το πάθουν και οι Γερμανοί μικροκαταθέτες - ενώ ένα νέο κόμμα, το οποίο εμφανίστηκε στα δεξιά, πίεζε για επιστροφή στο μάρκο. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Σόιμπλε και η Μέρκελ φόρτωσαν την ευθύνη με οργή στον Αναστασιάδη. Αλλά, ακόμα και ο Γάλλος υπουργός οικονομικών, ο οποίος είχε

διαφωνήσει με το κούρεμα, εξαπέλυσε, την Κυριακή ,επίθεση ενάντια στις τράπεζες-καζίνο της Κύπρου, υποστηρίζοντας το δίκαιο των Κυπρίων, που διαμαρτύρονται ότι οι καταθέσεις κάτω των 100,000 και τα ασφαλιστικά ταμεία δεν έπρεπε να αγγιχτούν.
Η τρόικα, ουσιαστικά, υιοθετούσε, πια, ένα είδος κριτικής απέναντι στις τράπεζες, που είχαν οδηγήσει την κυπριακή οικονομία στην κρίση.

Το εσωτερικό κλίμα: Αναζητώντας εναλλακτικές λύσεις στο αδιέξοδο, που δημιούργησε η κυβέρνηση

Στην Κύπρο, οι κινητοποιήσεις είχαν δημιουργήσει μια νέα δυναμική και στο δρόμο και στη βουλή. Ήδη, την Τετάρτη σε δημοσκόπηση που παρουσίασε ο Τσουρούλης στο Σίγμα - με δεδομένο ότι είναι κομματικός του ΔΗΣΥ - τα αποτελέσματα ήταν συντριπτικά. Ένα ποσοστό που ξεπερνούσε το 76% συμφωνούσε με την απόφαση της βουλής, ενώ για τις ευθύνες, παρά την προσπάθεια να εστιαστούν στην προηγούμενη κυβέρνηση, τα ποσοστά ήταν σαφή: 36% απέδιδαν την ευθύνη στον Αναστασιάδη και την κυβέρνηση, 24+% Ευρωπαϊκή Ένωση, 23+% Χριστόφιας και προηγούμενη κυβέρνηση.
Στο επίπεδο της πολιτικής ελίτ, το θέμα, πλέον, μετατοπίστηκε σε δυο επίπεδα: σε αναζήτηση εσωτερικών εναλλακτικών λύσεων και επανεφεύρεση της προηγούμενης στρατηγικής για εναλλακτικές πιθανότητες. Έτσι, αποφασίστηκε να δημιουργηθεί ένα ταμείο αλληλεγγύης, το οποίο συγκέραζε και τις απόψεις Λιλλήκα για αξιοποίηση του φυσικού αερίου, αλλά και του ΑΚΕΛ για δεκαετή ομόλογα. Στο εξωτερικό επίπεδο, στάλθηκε ο Σαρρής στη Μόσχα. Η Αποστολή ήταν χαμηλού επιπέδου και ο ίδιος ο Σαρρής ομολόγησε ότι δεν είχε πάει για να συνεχίσει τις συζητήσεις για δάνειο. Η Μόσχα φάνηκε ενοχλημένη που είχε αγνοηθεί, αλλά και από το ότι το κούρεμα είχε ως στόχο τις καταθέσεις Ρώσων επενδυτών. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Σαρρής

επέστρεψε με εξασφαλισμένη μόνο την επιμήκυνση του δανείου, αλλά και το Μεντβιέτεφ να αφήνει ανοικτή την πόρτα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιεί την αποδοχή του κουρέματος για να εκβιάσει, πια, με την παροχή ρευστότητας

Στην Κύπρο, ωστόσο, η τρόικα άρχισε και πάλι να πιέζει. Έτσι, ενώ ο εκβιασμός για την παροχή ρευστότητας μέχρι τώρα, ήταν απλώς μια απειλή, ξαφνικά, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την ενεργοποίησε με μια σχετικά πρωτοφανή κίνηση – ανάλογη κίνηση δεν είχε γίνει ούτε σε σχέση με την Ελλάδα, ούτε την Ισπανία. Μπροστά σε αυτές τις πιέσεις, η κυβέρνηση, σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα, εισηγήθηκαν την αναδιάρθρωση της Λαϊκής. Η κίνηση μπορεί να προκάλεσε αντιδράσεις, αλλά δεν ήταν απρόσμενη. Το θέμα ήταν στο τραπέζι από την άνοιξη του 2012 και ήταν ένα θέμα, το οποίο έθετε επιτακτικά ο Σόιμπλε. Μόλις κυκλοφόρησε η είδηση, βγήκαν στους δρόμους οι υπάλληλοι της Λαϊκής.

**Μέσα στη βουλή προηγήθηκε ένταση, όταν ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας ζήτησε από τους βουλευτές που έχουν καταθέσεις άνω των 100,000 να το δηλώσουν.
Επιτελους και μια εκκληση για την δηλωση της «συγκρουσης συμφεροντων» και διαπλοκης.**

Την επομένη, την Παρασκευή, 22/3, τα νομοσχέδια για το ταμείο αλληλεγγύης και για τη Λαϊκή υποβλήθηκαν ενώπιον της βουλής. Έξω από το κοινοβούλιο μαζεύτηκε ένα πλήθος τραπεζιτικών υπάλληλων. Μέσα στη βουλή, προηγήθηκε ένταση, όταν ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας ζήτησε από τους βουλευτές που έχουν καταθέσεις άνω των 100,000 να το δηλώσουν. Αυτό προκάλεσε τις αντιδράσεις βουλευτών, που απέφευγαν να δηλώσουν τα, ενδεχομένως, διαπλεκομενα συμφέροντά τους και τη «σύγκρουση συμφερόντων», προηγουμένως. Η αντίδραση του Ν. Παπαδόπουλου ήταν αναμενόμενη, αν και είχε και την ενδιαφέρουσα στροφή της – παρέπεμψε σε επιστροφή στη λίρα. Ο Δημητριάδης, γενικά, έγινε δέκτης κριτικής, αν και οι βασικές του θέσεις εξέφραζαν το σενάριο της μεταβατικής τράπεζας, που ήταν το αναπόφευκτο μπροστά την επιμονή του Γιούρογκρουπ – αλλά και το αδύνατο να τα βγάλει πέρα η Λαϊκή. Ο Δημητριάδης, πάντως, είχε ταχθεί, από την περασμένη βδομάδα, ενάντια στο κούρεμα των μικροκαταθετών. Τελικά, ψηφίστηκαν τα νομοσχέδια, αλλά μόνο το νομοσχέδιο για το ταμείο αλληλεγγύης πέρασε ομόφωνα. Αντίθετα, τα άλλα νομοσχέδια πέρασαν μόνο, γιατί η αντιπολίτευση τήρησε αποχή.

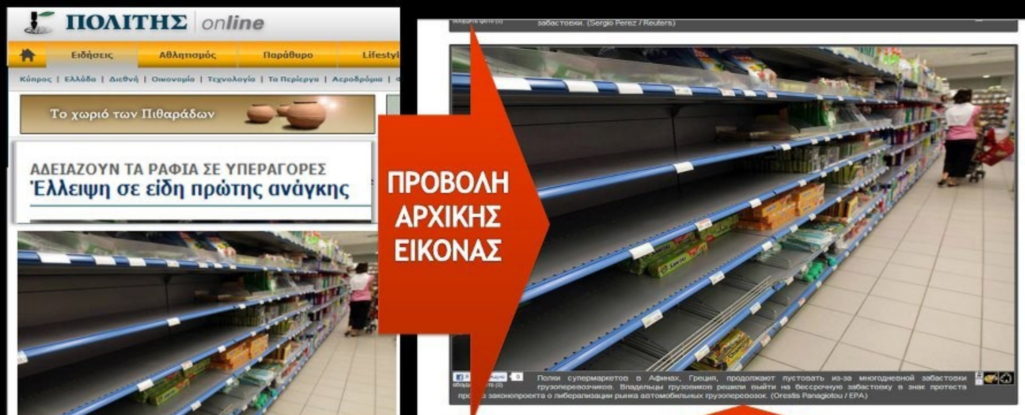
Ψηφίσαν υπέρ 26 βουλευτές του ΔΗΣΥ και του ΔΗΚΟ, ενώ 25 του ΑΚΕΛ, της ΕΔΕΚ και των Οικολόγων τήρησαν αποχή. Εναντίον ψηφίσαν οι Κουλίας και Κουτσού, ενώ ο μεν Συλλούρης αποχώρησε, ενώ ο Αντωνίου του ΔΗΚΟ τήρησε αποχή.

Τα ΜΜΕ καλλιεργούν τον πανικό

Μετά ξεκίνησε και πάλι το σενάριο των εκβιασμών από την τρόικα, την Ευρώπη και τα τοπικά ΜΜΕ. Ο Σόιμπλε και άλλοι Ευρωπαίοι εγκατέλειψαν το σενάριο του ξεπλύματος και πέρασαν άμεσα στο ζήτημα των τραπεζών. Η εστίαση έδινε, πια, το πάνω χέρι στους Ευρωπαίους απέναντι στην κυπριακή πολιτική ελίτ – τουλάχιστον, εκείνη τη μερίδα, η οποία είχε ταυτιστεί με τις τράπεζες. Έτσι, η διαμάχη εστιάστηκε στην Τράπεζα Κύπρου, η οποία έχει σπρώξει τη χώρα στο Μηχανισμό Στήριξης τον Ιούνιο του 2012.

Την ίδια περίοδο, στα κυπριακά ΜΜΕ άρχισε να κλείνει, πια, έντονα το πεδίο των συζητήσεων, καθώς τα στρατηγικά συμφέροντα επέβαλαν, πια και γενική λογοκρισία – αν και εξακολουθούσαν να ξεφεύγουν σχόλια για «λύση εκτός τρόικα». Η στάση του Καρεκλά και της Κενεβέζου ήταν εκφραστική. Στο κλίμα εντάχθηκαν και τα ειδησεογραφικά δελτία με αναφορές σε «κίνδυνο ελλείψεων στα σουπερμάρκετ», ενώ υπήρχαν και καταγγελίες ότι μερικοί επιχειρηματίες αφαιρούσαν προϊόντα απο τα ράφια για να πιέσουν την κοινή γνώμη. Προφανώς, μερικοί ήλπιζαν, ακόμα, ότι θα προέκυπτε μια συμφωνία, όπως το πρώτο κούρεμα, που θα άπλωνε τη ζημία σε ολόκληρη την κοινωνία.

Ταυτόχρονα, ωστόσο, συνεχίστηκαν και οι κινητοποιήσεις: το Σάββατο, έγινε η πρώτη συγκέντρωση στη Λεμεσό, ενώ τη Δευτέρα πραγματοποιήθηκαν δύο συγκεντρώσεις στην Λευκωσία – μια από το χώρο του ΑΚΕΛ έξω από το γραφείο της Ε.Ε. και μια που διέσχισε την πόλη, πέρασε από το προεδρικό και κατέληξε στη Φανερωμένη.

Την Κυριακή, το βράδυ οι συζητήσεις εστιάστηκαν πια στην Τράπεζα Κύπρου. Από το προεδρικό διέρρεαν διάφορα για τη δυσφορία Αναστασιάδη – η ατάκα που διέρρευσε ήταν ότι είχε πει στη Βελκουλέσκου του ΔΝΤ «σε βαρέθηκα» - αντιγράφοντας, πια, την στάση του Δ. Χριστόφια, την οποία επέκρινε προεκλογικά. Τελικά, όμως, δέχτηκε και πάλι, τα πάντα για να μην έχει η Τράπεζα Κύπρου τη μοίρα της Λαϊκής. Αλλά, λόγω του προηγούμενου λάθους, βρέθηκε να είναι αιχμάλωτος, πια, του μηχανισμού, που κάποτε επικαλείτο ο ίδιος, για να εκβιάσει την προηγούμενη κυβέρνηση. Τώρα, πια, η Τράπεζα Κύπρου εξαρτάται από την παροχή ρευστότητας, αφού η αποδοχή του κουρέματος στις τράπεζες που έφτιαξαν, θα είναι η μόνιμη πηγή εκβιασμών.

Οι διεθνείς γεωπολιτικές διαστάσεις: οι «μητέρες» και οι «οικογένειες» έχουν άλλα στο νου τους, και τί (δεν) έγινε στη Μόσχα

Όταν έγινε φανερό ότι οι Κύπριοι δεν θα δέχονταν να είναι τα πειραματόζωα της στρατηγικής να πληρώνουν οι πολίτες τις ζημιές των τραπεζών με κούρεμα, η κυβέρνηση βρέθηκε σε αδιέξοδο. Κυκλοφορούσαν μέχρι και φήμες για παραίτηση υπουργών, παραίτηση της κυβέρνησης κλπ. Σε εκείνο το κλίμα, η επίσκεψη Σαρρή στη Ρωσία φάνηκε να έχει δύο διαστάσεις – εν μέρει, αποτελούσε επιστροφή στην ιστορική κυπριακή διαπραγμάτευση, σύμφωνα με την οποία δεν διαπραγματεύεσαι χωρίς να έχεις σύμμαχους από άλλο μπλοκ. Το φιάσκο, μέσω του οποίου ο Αναστασιάδης δέχθηκε το κούρεμα, ήταν προϊόν, ακριβώς, της αντίληψης μερικών στη δεξιά ότι αν είναι πειθήνιοι, οι δυτικοί θα τους προτιμούν ή λυπηθούν. Από την άλλη, η επίσκεψη ήταν και ένα είδος θεαματικής κίνησης για να κατευναστούν οι αντιδράσεις για τους ερασιτεχνικούς χειρισμούς στο Γιούρογκρουπ. Στη σελίδα του Αναστασιάδη στο facebook, υπήρχε σύμφωνα με μια είδηση, κατακλυσμός μηνυμάτων να πάει στην Ρωσία.

Όταν απομυθοποιούνται οι μητέρες-οικογένειες, επανέρχεται ο ρεαλισμός της γεωπολιτικής

Πριν, όμως, από τη Ρωσία υπήρχε ένα βαθύ χάσμα ανάμεσα στη φαντασιακή εικόνα της μητέρας-οικογένειας και την κυπριακή καθημερινότητα. Η Ελλάδα, όχι μόνο δεν βοήθησε, όπως φάνηκε να ελπίζει πάλι αθώα ο κ. Αναστασιάδης, αλλά, ουσιαστικά, οι ελληνικές τράπεζες περίμεναν να βρεθεί η Κύπρος στην πιο δύσκολη θέση για να αγοράσουν όλα τα παραρτήματα τους στην Ελλάδα. Αλλά, βέβαια, η Εγνατίας έμεινε στη Λαϊκή. Σε αυτό το πλαίσιο, η δυσφορία ήταν έντονη – η πιο αποκαλυπτική της μορφή ήταν η οργή του Λ. Χριστοφόρου σε τηλεοπτικό πάνελ, ότι δεν δόθηκαν τα 2 δις-μέσω των τραπεζών- που ζήτησε η Κύπρος ως θύμα της ελληνικής κρίσης. Έτσι, μετά την κρίση της εικόνας της ευρωπαϊκής οικογένειας, τώρα ξανάμπαινε σε κρίση και η εικόνα της πάλαι ποτέ μητέρας. Μερικοί, στην Ελλάδα, προσπάθησαν να πουν ότι έπρεπε να δοθούν τα δυο δις – με κύριο εκφραστή το ΣΥΡΙΖ, αν και ανάλογη αιχμή είχε αφήσει και Παπούλιας.

Έμεινε, λοιπόν, όπως και το 64 και το 74 η Ρωσία – ο μεγάλος γεωπολιτικός παίκτης στην ανατολή με διπλές παραπομπές – τόσο από την κομμουνιστική περίοδο, όσο και από την ορθόδοξη-ρωμαίικη παράδοση. Ήδη, στη συγκέντρωση έξω από τη βουλή στις 19/3 συνυπήρχαν αριστεροί με άλλους, που κρατούσαν πάνω για την συμμαχία με την ορθόδοξη Ρωσία. Βέβαια, στη Ρωσία δεν θα υποδεχόνταν τον Κύπριο υπουργό οικονομικών με την συνηθισμένη αβρότητα των Ρώσων απέναντι στους Κύπριους αξιωματούχους. Η νέα κυβέρνηση είχε συμπεριφερθεί, ήδη, προσβλητικά προς τη ρωσική πλευρά σε τουλάχιστον τρία σημεία:

1. Ενώ εκκρεμούσαν ακόμα οι διαπραγματεύσεις για το δάνειο από την Ευρώπη, αλλά και ενδεχόμενη βοήθεια από τη Ρωσία, η νέα κυβέρνηση προχώρησε σε επανελειμμένες θεαματικές δηλώσεις για ένταξη στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη του ΝΑΤΟ – σε μια περίοδο, όπου οι νάτο-ρωσικές σχέσεις δεν είναι καλές. Σαφώς, μια τέτοια κίνηση, αν ήταν ανάγκη να γίνει, δεν έπρεπε να γίνει με προκλητικό τρόπο για τη Ρωσία.
2. Η απόφαση της κυβέρνησης να πάει στο Γιούρογρουπ, πριν καν να διαβουλευτεί με τη Μόσχα, ήταν από μόνη της προσβλητική – η κυβέρνηση από ότι φάνηκε, θεωρούσε δεδομένη την Μόσχα, ακόμα και όταν διαπραγματευόταν το κούρεμα ρωσικών καταθέσεων. Το ότι ο Αναστασιάδης προσπάθησε να περιορίσει το κούρεμα στις μεγάλες καταθέσεις, ήταν σχετικά αδιάφορο για τους Ρώσους – δεν είχαν καμία διάθεση να εμπλακούν σε διάσταση με τους Κύπριους μικροκαταθετες.
3. Η ίδια η επίσκεψη ήταν διακοσμητική. Όταν ο ίδιος ο κ. Σαρρής ομολόγησε ότι ουσιαστικά, δεν συζητούσε για νέο δάνειο, γιατί δεν το επέτρεπε η τρόικα. Ουσιαστικά, παραδεχόταν ότι η επίσκεψή του ήταν άνευ περιεχομένου. Οι φήμες, που κυκλοφορήσαν και στη Λευκωσία, ότι υπήρχε εισήγηση από τη Gastro bank, την οποία η κυβέρνηση δεν συζήτησε μετά από οδηγίες της τρόικα, αύξησε το σχετικό κλίμα καχυποψίας και δυσφορίας.

Η Λευκωσία προσπάθησε, βέβαια, να δημιουργήσει κλίμα ότι διαπραγματευόταν για το φυσικό αέριο. Πρέπει να ήταν αστείο για τους Ρώσους. Όταν η προηγούμενη κυβέρνηση είχε δώσει ένα οικόπεδο σε μια κοινοπραξία στην οποία συμμετείχε και ρωσική εταιρεία, ο Αβέρωφ Νεόφυτου είχε κάνει όχι απλώς επίθεση, αλλά άφηνε να νοηθεί ότι θέμα θα πήγαινε και στα δικαστήρια, αφού η κυβέρνηση είχε κάνει την επιλογή με κριτήρια εθνικής ασφάλειας κλπ. Έτσι όταν αναγκάστηκε ο Συλικιώτης να ζητήσει να αυξηθεί η πρόσφορα, η ρωσική εταιρεία αρνήθηκε, θεωρώντας λογικά ότι η Ρωσία είχε, ήδη, προσφέρει αρκετά και ότι η αμφισβήτηση δεν άρμοζε σε μια μεγάλη δύναμη. Οπότε, το να στέλλει το κόμμα του Αβέρωφ, υπουργό να διαπραγματευτεί για το φυσικό αέριο, ήταν κωμικό- πώς να διαπραγματευτείς, αφού οποιαδήποτε αδειοδότηση πρέπει να ακολουθήσει δεδομένες διαδικασίες;

Η Λευκωσία προσπάθησε, βέβαια, να δημιουργήσει κλίμα ότι διαπραγματευόταν για το φυσικό αέριο. Πρέπει να ήταν αστείο για τους Ρώσους. Όταν η προηγούμενη κυβέρνηση είχε δώσει ένα οικόπεδο σε μια κοινοπραξία, στην οποία συμμετείχε και ρωσική εταιρεία, ο Αβέρωφ Νεόφυτου είχε κάνει όχι απλώς επίθεση, αλλά άφηνε να νοηθεί ότι θέμα θα πήγαινε και στα δικαστήρια

Η ρωσική γεωπολιτική εμπλοκή στην Κύπρο

Και οι Ρώσοι είχαν κάθε λόγο να δυσφορούν. Είχα στηρίξει την Κυπριακή Δημοκρατία με τουλάχιστον τέσσερις τρόπους

1. Στο κυπριακό ήταν ένας σαφής υποστηρικτής της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ελληνοκυπριακης θέσης στο Συμβούλιο Ασφαλείας
2. Οικονομικά, η Ρωσία είχε στηρίξει το κυπριακό τραπεζικό τομέα και το 2012, εν μέσω κρίσης – έτσι, παρά τις εκροές κεφαλαίων, οι ρωσικές καταθέσεις αυξάνονταν, σταθεροποιώντας το σύστημα
3. Η μεγαλύτερη ρωσική ένεση ήταν σαφώς ο τουρισμός
4. Οι ρωσικές επενδύσεις σε επιχειρήσεις στην Κύπρο, ιδιαίτερα στη Λεμεσό, αποτελούσαν και αποτελούν τον τομέα της οικονομίας που κινείται , εκτός από τον τουρισμό.

Με αυτά τα δεδομένα, η οργισμένη υποδοχή εκ μέρους του κατά άλλα μετριοπαθούς Μεντβίετεφ ότι η Ε.Ε. και η Κύπρος συμπεριφέρονταν σαν ταύρος σε υαλοπωλείο, ήταν ενδεικτική του κλίματος. Μετά ο Μεντβίετεφ περιέγραψε το κλίμα, αναφέροντας ότι οι Κύπριοι δεν είχαν εισηγηθεί κάτι το νέο. Σε εκείνο το σημείο, είχαμε και τη

θεαματική εμφάνιση Σαρρή: ξαφνικά, άφησε όλο του το παράπονο για την Ευρώπη να ξεχειλίσει, κατηγορώντας την για υποκρισία, αφού από τη μια δεν δεχόταν να δώσει δάνειο, ενώ πάω την άλλη εμπόδιζε και την Κύπρο να ζητήσει δάνειο από άλλη χώρα. Και παραδέχθηκε ότι δεν πήγε να συζητήσει το δάνειο. Αξίζει να αναφερθεί ότι, ουσιαστικά, η Κύπρος διαπραγματευόταν δύο θέματα με την Ρωσία – την επιμήκυνση του δανείου του 2011 και ένα πιθανό νέο δάνειο, στο οποίο είχε αναφερθεί και ο Πούτιν, το Γενάρη. Έτσι, η Λευκωσία πήγε στη Μόσχα, ουσιαστικά, με τα δεσμά της Ε.Ε. και δεν είχε τίποτα να συζητήσει. Φεύγοντας ο Σαρρής είπε ότι η Μόσχα ήταν θετική για την επιμυκνηση και ο Μεντβιέτεφ είπε ότι δεν έκλεισε η πόρτα.

Τί γινόταν στη Μόσχα: διαπιστευτήρια σε μια παγκόσμια δύναμη που επιστρέφει

Για να κατανοήσει κάποιος το ευρύτερο πλαίσιο, αξίζει να δει και το τί γινόταν στη Μόσχα, εκείνη τη βδομάδα και το πώς η Μόσχα θεώρησε τη στάση της Λευκωσίας, όχι απλώς ενοχλητική, αλλά και αστεία μπροστά στα νέα δεδομένα:

1. Η ρωσική κρατική εταιρεία Rosneft αγόρασε το μερίδιο της bp και μετατράπηκε στη μεγαλύτερη εταιρεία πετρελαίου στον κόσμο.
2. Εγινε στη Μόσχα σύσκεψη Ε.Ε. και Μόσχας, με στόχο την ολοκλήρωση συμφωνίας για την παροχή φυσικού αερίου στην Ευρώπη μέχρι το 2050.
3. Στη Μόσχα έφτασε, ταυτόχρονα, ο νέος πρόεδρος της Κίνας για να κλείσει, επίσης, συμφωνίες για παροχή φυσικού αερίου, αλλά και για τον συντονισμό των BRICS στην παγκόσμια πολιτική.

Σε τέτοιο πλαίσιο, προφανώς, οι κινήσεις της Λευκωσίας πρόδιδαν μη κατανόηση των δεδομένων.

Τις μέρες πριν την απόφαση της 25ης Μαρτίου, η Ρωσία έκανε ενδιαφέρουσες κινήσεις. Το θέμα της Κύπρου φαίνεται ότι συζητήθηκε και με τους αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επισκέφθηκαν την Μόσχα, αλλά υπήρξε και συζήτηση ανάμεσα στον Πούτιν και το Βρετανό πρωθυπουργό Κάμερον. Η Βρετανία ήταν έντονη, επίσης, στην αντίθεση της στο αρχικό κούρεμα – έστω και αν η δυσφορία εκφράστηκε βασικά μέσα από τα ΜΜΕ. Στην ουσία, η Βρετανία εκτός από τις απώλειες πολιτών της που είχαν καταθέσεις στη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου, σαφώς, βιώνει την όλη προσπάθεια ως κίνηση του Βερολίνου ενάντια στα χρηματοπιστωτικά κέντρα. Και σε αυτήν τη διάσταση, τα συμφέροντα Λευκωσίας Λονδίνου είναι κοινά. Επιπλέον, βέβαια, το Λονδίνο νιώθει πια την διευρυνόμενη

επιρροή της Γερμανίας, σε μια περιοχή που ήταν δυτική σφαίρα επιρροής, τουλάχιστον ως εκπρόσωπος του δυτικού κόσμου.

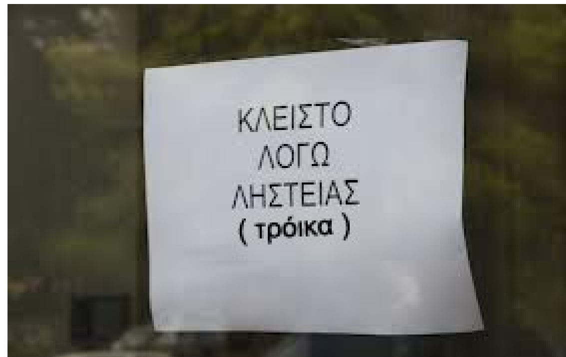
Τις μέρες πριν την απόφαση της 25ης Μαρτίου, η Ρωσία έκανε ενδιαφέρουσες κινήσεις. Το θέμα της Κύπρου φαίνεται ότι συζητήθηκε και με τους αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επισκέφθηκαν τη Μόσχα, αλλά υπήρξε και συζήτηση ανάμεσα στον Πούτιν και το Βρετανό πρωθυπουργό Κάμερον.

Η Ρωσία ως εξωτερικός «εταίρος»

Η αντίδραση στη Ρωσία, μετά το κούρεμα της Τράπεζας Κύπρου, ήταν αμφιλεγόμενη. Ο μεν Μεντβίετεφ έκανε σκληρές δηλώσεις ότι συνεχίζεται η κλοπή, ενώ ο Πούτιν έδωσε οδηγίες να προχωρήσει η επαναδιαπραγμάτευση των όρων του δανείου για την Κύπρο – μια κίνηση που θεωρήθηκε ως δείγμα έγκρισης της συμφωνίας από τη Μόσχα. Η Μόσχα πήρε, ήδη, σχετική αναφορά στην ανακοίνωση για τον ρόλο της, ενώ η μη φορολόγηση των ρωσικών κεφαλαίων στις ρωσικές τράπεζες - που λογικά πρόσκεινται στον Πούτιν - θα μπορούσε να θεωρηθεί και θετική κίνηση προς τη Μόσχα από το Γιούρογκρουπ. Ήδη, σε ένα μπλογκ του Ρώυτερς αναφερόταν ότι το σκηνικό δεν είχε ολοκληρωθεί και αναμενόταν κίνηση της Μόσχας. Οι Γερμανοί, πάντως, ξεκίνησαν με το να αποκαλούν τους Ρώσους εταίρους στο ζήτημα της κυπριακής οικονομίας.

Και το «ποιοί ήξεραν» για το κούρεμα, είναι το νέο σκάνδαλο των τραπεζών

(οι συγγενείς, ο υπουργός, οι μεγαλοεκδότες)

Οι πληροφορίες, οι οποίες κυκλοφορούν εκτός από την επίσημη και λογοκρινομενη δημόσια σφαίρα, μιλούν για μαζικές εκροές κεφαλαίων τη βδομάδα πριν την ανακοίνωση της αποδοχής του κουρέματος. Είναι πολύ πιθανό ότι οι ολιγάρχες ή αρκετοί από αυτούς ήξεραν. Αξίζει λ.χ. να διερευνηθεί αν οι δύο δισεκατομμυριούχοι, τους οποίους ανέφεραν οι Financial Times ότι έχουν σχέση με το δικηγορικό γραφείο Αναστασιάδη, άφησαν τα χρήματα τους ή αν τα μετέφεραν εκτός Κύπρου. Και μόνο το γεγονός, ωστόσο ότι χρησιμοποιήθηκε με τέτοιο ανάλαφρο τρόπο η πληροφορία, δείχνει ουσιαστικά τα προβλήματα που έχει ο κ. Αναστασιάδης όταν διαπραγματεύεται με βάση το παρελθόν του.

Η πιο επίμαχη πληροφορία αφορούσε συγγενικό του πρόσωπο – οι φήμες μιλούσαν για οικογενεια «συμπέθερου», οποίος είχε αποσύρει λεφτά από κυπριακές καταθέσεις και τα είχε μεταφέρει στο εξωτερικό, λίγο πριν ανακοινωθεί το κούρεμα.
Η κυβέρνηση δεν απάντησε, ουσιαστικά, ενώ στη βουλή, ο Γενικός Εισαγγελέας δήλωσε ότι τέτοιες μετακινήσεις καλύπτονται από απόρρητο. Άρα, μόνο μια οικειοθελής δημοσιοποίηση από τους συγγενείς του κ. Αναστασιάδη θα περιορίσει τις φήμες.

Την περασμένη βδομάδα, ωστόσο, δημοσιεύτηκαν ακόμα δύο περιπτώσεις στη Χαραυγή – με την μια τουλάχιστον να προκαλεί αίσθηση με τη σιωπή του υπουργού. **Σύμφωνα με δημοσίευμα στις 21/3, ένας υπουργός της κυβέρνησης, που κάνει συχνά δηλώσεις για νομικά θέματα - μάλλον φωτογράφιζε τον Ίωνα Νικολάου - είχε σπάσει γραμμάτιο, για να μην χάσει από το επερχόμενο κούρεμα**: «..την περασμένη Παρασκευή 15 Μαρτίου, έκανε ανάληψη 300,000 ευρώ από λογαριασμό του σε τράπεζα, σπάζοντας το γραμμάτιο..». Η εφημερίδα επέμενε και τις επόμενες μερες και απορούσε ειρωνικά, μάλιστα, γιατί ο υπουργός, ο οποίος φωτογραφιζόταν, είχε εξαφανιστεί από τα ΜΜΕ: «Ο κατά τα αλλα λαλίστατος για πλείστα ζητήματα

Υπουργός της κυβέρνησης Αναστασιάδη να βγει και να απαντήσει. Έκανε ή όχι ανάληψη 300,000 από τράπεζα σπάζπντας το γραμμάτιο με απώλεια μ'ονο 2000 ευρώ;» [Χαραυγή, 23/3/2013, σελ. 5].

Τη Δευτέρα, η εφημερίδα είχε νέα πληροφορία: «Επιχειρηματίας «φυγάδευσε» 22 εκατομμύρια από τη Λαϊκή τράπεζα». Σύμφωνα με το κείμενο:

«Επιχειρηματίας του στενού οικογενειακού περιβάλλοντος υψηλόβαθμου πολιτειακού αξιωματούχου, ελάχιστες μέρες πριν την απόφαση του Euro group της 15ης του Μάρτη, «έσπασε» γραμμάτια και απέσυρε από τη Λαϊκή Τράπεζα καταθέσεις σχεδόν 22 εκατομμυρίων εύρω.»

Σύμφωνα μάλιστα με την εφημερίδα, το γεγονός είναι γνωστό και στην Κεντρική Τράπεζα.

Και βέβαια, παραμένει ανοιχτό το θέμα του πώς γνώριζε η εφημερίδα Πολίτης για το κούρεμα, αφού ήταν η μόνη εφημερίδα που κυκλοφόρησε στις 16/3 με σχετικό πρωτοσέλιδο. Η εφημερίδα είχε πρωτοστατήσει και στην προηγούμενη προσπάθεια να δημιουργηθούν συνθήκες τραπεζικού πανικού, τον Νοέμβριο. Η σύμπτωση είναι ενδιαφέρουσα, αλλά το γεγονός ότι κάποιοι γνώριζαν για το θέμα ανάμεσα στα ΜΜΕ, θέτει και ζητήματα διαπλοκής και σχετικών συμφερόντων.

Οι ρίζες και οι αιτίες της κρίσης

Κατά την διάρκεια των συζητήσεων, είναι εντυπωσιακό πως οι Ευρωπαίοι άρχισαν να χρησιμοποιούν μια γλώσσα που μιλούσε με ψυχρή ειλικρίνεια για την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, ενώ η κυπριακή πολιτική ελίτ, ή έστω η πλειοψηφία της, βρέθηκε ξαφνικά χωρίς ουσιαστικά επιχειρήματα – εκτός από την διαπίστωση ότι οι Ευρωπαίοι χρησιμοποιούσαν την κρίση των τραπεζών για να επιτύχουν άλλους στόχους. Το πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι τα βασικά επιχειρήματα των Ευρωπαίων για τις τράπεζες ήταν αλήθεια και αυτό ουσιαστικά αποκάλυπτε πως οι τράπεζες γίνονταν πια μηχανισμός για εξωτερική επιβολή στην Κύπρο.

Η Εγνατίας λ.χ. η οποία άντλησε μέσω του ELA 5 δις, τα οποία τώρα θα φορτωνόταν ή τράπεζα Κύπρου ή το δημόσιο, είναι ελληνική τράπεζα, την οποία αγόρασε η Λαϊκή και την έγκριση του για την τελική πράξη την έδωσε ο Ορφανίδης, το Μάρτιο του 2011

Τα δεδομένα.

1. **Η κρίση είναι κρίση των τραπεζών**. Από το Μάιο του 2011, τα κυπριακά ομόλογα είναι εκτός αγορών μετά από τις ξεκάθαρες αναφορές των οίκων αξιολόγησης ότι οι κυπριακές τράπεζες ήταν εκτεθειμένες στην ελληνική αγορά – και εδώ αναφέρονταν και οι επενδύσεις σε ομόλογα, αλλά και η επέκταση στην Ελλάδα. Η Εγνατίας λ.χ., η οποία άντλησε μέσω του ELA 5 δις, τα οποία τώρα θα φορτωνόταν η Τράπεζα Κύπρου ή το δημόσιο, είναι ελληνική τράπεζα την οποία αγόρασε η Λαϊκή και την έγκριση για την τελική πράξη, την έδωσε ο Ορφανίδης, το Μάρτιο του 2011 - μόλις 2 μήνες πριν την δραματική αύξηση στα επιτόκια των κυπριακών ομολόγων. Και λίγες μέρες μετά, τον Απρίλιο, πήγε στη βουλή και έκανε, ουσιαστικά, έκκληση για υποβάθμιση των ομολόγων της χώρας του.
2. **Ο τραπεζικός τομέας είναι υπερδιογκωμένος.** Και αυτό αφορά όχι μόνο στα οικονομικά μεγέθη, αλλά και την επιρροή του. Η δυνατότητά του να χειραγωγεί μέσω των ΜΜΕ, ήταν ίσως το πιο εξόφθαλμο φαινόμενο – το ότι κατάφερε για 3 χρόνια να συγκαλύπτει τις ευθύνες και τα σκάνδαλα των τραπεζών είναι από μόνο του τεκμήριο. Οι τράπεζες βγήκαν εκτός ελέγχου, τη δεκακετία του 1990 και το σκάνδαλο της μαζικής κλοπής των αποταμιεύσεων των πολιτών στο χρηματιστήριο το 1999, ήταν δείγμα και προς τις ίδιες ότι έλεγχαν τους μηχανισμούς και ό,τι έκαναν θα έμενε

ατιμώρητο. Δεν υπολόγισαν, βέβαια, το νέο πλαίσιο, στο οποίο πίεζαν να ενταχθεί η Κύπρος και τη γερμανική ηγεμονία.

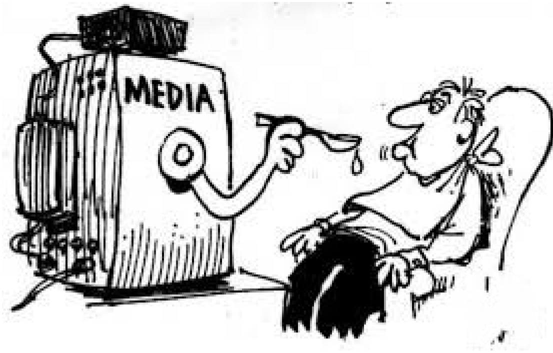
3. **Οι κυπριακές τράπεζες έχουν ψηλά επιτόκια** – και άρα πλέον δεν είχαν ως άμεσο σημείο αναφοράς το κυπριακό κοινό. Αυτό ήταν μια μόνιμη αντιπαράθεση ανάμεσα στην κυβέρνηση και τις τράπεζες από το 2009. Τα ψηλά επιτόκια μπορεί να βοηθούσαν τη διεθνή θέση των τραπεζών, αλλά σίγουρα δεν βοηθούσαν την τοπική οικονομία. Τώρα, το έλεγε και Σόιμπλε.

Το πώς οι τράπεζες έγιναν μοχλός πίεσης και εξάρτησης της Κύπρου έγινε σαφές το 2012. Αρχικά, η Τράπεζα Κύπρου έσπρωξε τη χώρα στο Μηχανισμό Στήριξης, όταν προσέφυγε στο κράτος, 5 μέρες πριν την λήξη της ημερομηνίας ανακεφαλαιοποίησης – και ενώ έδινε παραπλανητικά στοιχεία μέχρι και μερικές μέρες πριν.

Αφού φαίνεται ότι έπεισαν τον Αναστασιάδη ότι το μόνο πρόβλημα ήταν ο Χριστόφιας και η επιμονή του να διαπραγματεύεται, τον άφησαν να δεχθεί όλους του όρους της τρόικα και μετά του έφεραν και το κούρεμα. Το ότι το δέχθηκε, πριν καν ξεκινήσει το Γιούρογκρουπ, είναι η μεγάλη του ευθύνη. Σύμφωνα με το αθηναϊκό Βήμα της Κυριακης 24/3, αποδέχθηκε το θέμα στη συνάντησή του με τη Μέρκελ. Έδωσε, έτσι, τα πάντα και δεν είχε διαπραγματευτικό χαρτί. Εκείνη τη στιγμή, ουσιαστικά, έμπαινε και ο ίδιος, και η Κύπρος, στη διαδικασία του εκβιασμού

Αλλά το αποκορύφωμα ήταν τον Νιόβρη. Τότε, στις 19/11, ο κυριακάτικος Πολίτης είχε κυκλοφορήσει με πρωτοσέλιδο μια επιστολή του Αναστασιάδη προς το Χριστόφια, με την οποία λίγο πολύ απειλούσε με εσωτερική κρίση, αν ο τότε πρόεδρος δεν αποδεχόταν τους όρους της τρόικα. Η τρόικα είχε τότε σκληρούς όρους – ήθελε να βάλει χέρι στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων, να αποκτήσει πρόσβαση στο φυσικό αέριο, να γίνουν αποδεκτές ιδιωτικοποιήσεις κλπ. Ο τότε πρόεδρος, μάλιστα, συγκάλεσε και σύσκεψη στις 21/11, όπου ο κ. Αναστασιάδης, συνεχίζοντας την ίδια στρατηγική, βασικά, δεν έδωσε στήριξη στον Πρόεδρο, αλλά στην τρόικα. Ο Χριστόφιας, τελικά, τα κατάφερε να αντέξει τις πιέσεις. Αλλά αυτό, το οποίο απειλούσε ο κ. Αναστασιάδης, ήταν ουσιαστικά, να ρίξει την οικονομία σε ένα εκβιασμό, ανάλογο αυτού που βιώνει τώρα ως πρόεδρος. Διότι υπήρχαν και τότε συζητήσεις για κούρεμα ανάμεσα στις «τραπεζιτικές αρχές», όπως αναφέρει το

αθηναϊκό Βήμα στις 24/3/2013. Όμως, αυτές οι συζητήσεις δεν έφτασαν ποτέ στην διαπραγμάτευση. Η επίθεση του Πολίτη και του Αναστασιάδη - άσχετο ποιός τον συμβούλεψε -βασιζόταν στο ότι ο ELA θα διέκοπτε την παροχή ρευστότητας τον Ιανουάριο, αν δεν… Τελικά ο ELA δεν διέκοψε, τον Ιανουάριο, την παροχή. Όμως, η επίθεση Αναστασιάδη απειλούσε να οδηγήσει στην εκροή καταθέσεων και στη δημιουργία τραπεζιτικού πανικού. Με δεδομένη την παραδοχή του νυν προέδρου, ότι τον είχαν συμβουλεύσει λάθος στην πρώτη του διαπραγμάτευση, προφανώς και τον Νοέμβριο δεν καταλάβαινε, ότι αν δεν έρχονταν ρωσικές καταθέσεις να αναπληρώσουν αυτές που είχον φύγει με το κλίμα που δημιούργησε ο ίδιος, η Κύπρος θα κινδύνευε από μια τραπεζική κρίση. Τελικά, όσοι τον συμβούλευαν τότε, έριξαν τον ίδιο στη σχετική κρίση το Μάρτιο. Αφού φαίνεται ότι τον έπεισαν ότι το μόνο πρόβλημα ήταν ο Χριστόφιας και η επιμονή του να διαπραγματεύεται, τον άφησαν να δεχθεί όλους του όρους της τρόικα και μετά του έφεραν και το κούρεμα. Το ότι το δέχθηκε, πριν καν ξεκινήσει το Γιούρογκρουπ, είναι η μεγάλη του ευθύνη. Σύμφωνα με το αθηναϊκό Βήμα της Κυριακής 24/3, αποδέχθηκε το θέμα στη συνάντησή του με τη Μέρκελ. Έδωσε, έτσι, τα πάντα και δεν είχε διαπραγματευτικό χαρτί. Εκείνη τη στιγμή, ουσιαστικά, έμπαινε και ο ίδιος και η Κύπρος στη διαδικασία ότι εκβιασμού – διότι η αποδοχή του κουρέματος των καταθέσεων θα μπορούσε να γίνει άξονας μεγάλων συζητήσεων. Αλλά, η αποδοχή του θέματος εκ μέρους του Κύπριου προέδρου μετέτρεψε την όλη συζήτηση πια σε θέματα ποσοστών. Η τάση του κ. Αναστασιάδη να μην κατανοεί την ανάγκη κλιμακωτών αποκοπών, αλλά και προστασίας των λαϊκών στρωμάτων - κάτι που φάνηκε και στις προτάσεις του ΔΗΣΥ για την οικονομία, κατά την διάρκεια των προσπαθειών για συναινετικές λύσεις - τον οδήγησε στο δεύτερο μεγάλο λάθος – η επίμονη του να μην είναι ψηλό το επιτόκιο στις ξένες καταθέσεις, είχε βέβαια μια σωστή γεωπολιτική τάση – αλλά παράβλεπε ότι το βάρος θα ήταν δυσθεώρητο για τα κυπριακά νοικοκυριά. Και πάλι, δηλαδή, ήταν εγκλωβισμένος. Η μόνη του λύση ήταν, βέβαια, να αφήσει τις δυο τράπεζες να περάσουν σε μεταβατικό στάδιο. Αλλά η Λαϊκή ήταν εύκολη λύση. Όχι όμως και η Τράπεζα Κύπρου. Προφανώς, υπήρχαν βαθύτερα συμφέροντα.

Για πολλούς παρατηρητές, ο πραγματικός αγώνας του προέδρου γινόταν για την Τράπεζα Κύπρου και τους μεγαλομετόχους της. Η εφημερίδα του, άλλωστε, ο Πολίτης χαρακτηρίζεται από μερικούς ως εκφραστικό όργανο της Τράπεζας Κύπρου.

Η εικόνα που καταγράφηκε στο Γιούρογκρουπ της 15ης Μαρτίου φαίνεται να έχει πια ολοκληρωθεί. Ο κ. Αναστασιάδης, είδε τη Μέρκελ πριν, η οποία του ανακοίνωσε ότι θα υπήρχε κούρεμα. Σίγουρα κάποιοι στην κυπριακή αντιπροσωπεία το ήξεραν από πριν, για αυτό και ζητήθηκε γνωμάτευση από τη Γενική Εισαγγελεία, αλλά και για αυτό παρατηρήθηκαν οι αναλήψεις και μεταφορές ποσών.

Η εικόνα μέσα στο Γιούρογκρουπ φαίνεται να ήταν θλιβερή. Ο μαλτέζος υπουργός οικονομικών, ο οποίος έζησε από κοντά τη σκηνή περιέγραψε ως εξής την εικόνα του Σαρρή, απέναντι στο Σόιμπλε: **«Δεν υπάρχει τίποτα πιο αναξιοπρεπές από το θέαμα ενός ανθρώπου σε πτώχευση, ικετεύοντας για βοήθεια».**

Ο Αναστασιάδης φαίνεται να αντέδρασε όταν ήταν πια παγιδευμένος και τον πίεζαν να δεχθεί ψηλό κούρεμα για τις τράπεζες. Αλλά, όπως έμπλεξε έκανε, απλώς τα πράγματα χειρότερα με το να ταυτιστεί με την εισήγηση για κούρεμα και των μικροκαταθέσεων. **Φαίνεται ότι, ενώ γινόταν η διαπραγμάτευση, τουλάχιστον πριν κλείσει το σύστημα, μερικοί στην Κύπρο είχαν προνομιακή πληροφόρηση. Το θέμα είναι από ποιόν και γιατί.**

ΔΙΕΘΝΗ

Μέση Ανατολή: κινήσεις γύρω από την Τουρκία, ενώ η σύγκρουση κοσμικών και ισλαμιστών συνεχίζεται από την Συρία στους δρόμους του Καΐρου

Οι τελευταίες 10 μέρες στην Μέση Ανατολή υπήρξαν δύο σχετικά δραματικές κινήσεις με άξονα την Τουρκία, ενώ στο αραβικό κόσμο συνεχίζεται η ένταση, τόσο στην Αίγυπτο όσο και στην Συρία.

Η πιο δραματική εξέλιξη ήρθε από την Τουρκία, όπου ο Οτσαλάν έκανε έκκληση για εκεχειρία με το τούρκικο κράτος. Η έκκληση αναμενόταν, βέβαια και ήταν προϊόν της έντασης της αντιπαράθεσης ανάμεσα στον τουρκικό στρατό και το κουρδικό κίνημα, που έσπρωξε τον Ερτογάν να επιστρέψει στην προσπάθεια γεφύρωσης των διαφορών. Η κίνηση για τερματισμό του πολέμου, θα πάρει βέβαια χρόνο, αλλά η αναγνώριση του Οτσαλάν ως ηγέτη του κουρδικού κινήματος από το τουρκικό κράτος, είναι πια μια ντε φάκτο πραγματικότητα και άρα η απελευθέρωσή του, σε κάποιο στάδιο, μάλλον θα επισφραγίσει την συμφωνία ειρήνης – αν επιτευχθεί.
Ταυτόχρονα, ο πρωθυπουργός του Ισραήλ έκφρασε τις απολογίες του τηλεφωνικά στον Ερτογάν για την επίθεση των ισραηλινών κομάντος στο Μαβί Μαρμαρά και τη δολοφονία των τούρκων ακτιβιστών. Η απολογία δεν ήταν επίσημη, με την διπλωματική έννοια αλλά ήταν σαφώς ένα μεγάλο βήμα για το Ισραήλ, που δεν το έχει ξανακάνει. Θεωρείται ότι η κίνηση ήταν και προϊόν της επίσκεψης Ομπάμα. Αν και θα μπορούσε να πει κάποιος ότι είναι και αποτέλεσμα των προσπαθειών του Ισραήλ να βγει από την απομόνωση.

Η ίδια η επίσκεψη Ομπάμα στο Ισραήλ πέρασε χωρίς να προκαλέσει ιδιαίτερη εντύπωση. Έκανε προσπάθεια να μιλήσει για την ανάγκη ειρήνης, αλλά είναι πιο πιθανό ότι αν γίνει κίνηση θα είναι αποτέλεσμα της σύνθεσης της νέας κυβέρνησης του Ισραήλ – σε αυτήν συμμετέχει και το κόμμα της Λιβνί, που ήταν η προηγούμενη πρωθυπουργός, αλλά και το κεντρώο κόμμα που ήρθε δεύτερο. Αυτοί οι δύο είναι πιο θετικοί προς μια συμφωνία, όπως την προωθούν οι Αμερικανοί – σε αντίθεση με το κόμμα του Νετανιάχου, αλλά και τον άλλο εταίρο της κυβέρνησης που είναι ακροδεξιός. Στην κυβέρνηση δεν συμμετέχουν τα θρησκευτικά κόμματα. Σε αυτό το

πλαίσιο, η απροθυμία του Νετανιάχου να μιλήσει για ειρήνη, θα έχει να αντιμετωπίσει εσωτερική πίεση – ιδιαίτερα, καθώς η απομόνωση του Ισραήλ διευρύνεται. Πρόσφατα, δέχθηκε και κριτική από την Ε.Ε.

Στη Συρία γίνονται μάχες σε διάφορα σημεία, χωρίς να φαίνεται να αλλάζει κάτι επί του εδάφους. Οι ισλαμιστές καταφεύγουν σε πρακτικές της Αλ Κάιντα πάλι, μετά την αποτυχία τους να λέξουν μια περιοχή – η δολοφονία υψηλόβαθμου ιερωμένου, που ήταν φιλικός προς την κυβέρνηση είναι εκφραστική. Εν τω μεταξύ, συνεχίζεται και δυσκολία στην προσπάθεια των δυτικών να φτιάξουν μια οργάνωση της αντιπολίτευσης στα μέτρα τους. Πριν λίγες μέρες, κατέληξαν σε ένα ηγέτη που θα εκπροσωπούσε υποτίθεται όλες τις τάσεις, αλλά σχεδόν αμέσως αποχώρησαν μερικοί κατηγορώντας τον ότι είναι φίλο-ισλαμιστής. Μερικές μέρες μετά, παραιτήθηκε. Μέρος του προβλήματος είναι ότι ο κύριος όγκος των ένοπλων - στους οποίους περιλαμβάνονται και ξένοι -είναι ισλαμιστές, ενώ οι «εκπρόσωποι» που προωθεί η δύση είναι εξωτερικοί, χωρίς επιρροή στην ένοπλη σύγκρουση. Και έτσι, από τη μια, η δύση θέλει να εξοπλίσει τους δικούς της, ενώ από την άλλη φαίνεται να ανησυχεί ότι δεν θα μπορεί να τους ελέγχει.

Στην Αίγυπτο, οι συγκρούσεις ανάμεσα σε ισλαμιστές και κοσμικούς συνεχίζονται. Υπήρξαν αντιπαραθέσεις σε όλη την διάρκεια της εβδομάδας, αλλά την Παρασκευή, υπήρξε ιδιαίτερη ένταση όταν ομάδες νεαρών επιτέθηκαν, με στόχο να πυρπολήσουν τα γραφεία της Μουσουλμανικής Αδελφότητας. Ακολούθησαν συγκρούσεις με υποστηρικτές. Ανάλογες επιθέσεις έγιναν και στην Αλεξάνδρεια και την πόλη Malhala, που είναι στη βιομηχανική περιοχή της χώρας και είχε παίξει σημαντικό ρόλο στις κινητοποιήσεις για ανατροπή του Μουμπάρακ.

Αναζητώντας τα δικαιώματα του αλλού «μισού του Ουρανού»: Οι γυναίκες στον κόσμο

Πέρασε και η 8η του Μάρτη του 2013 με τις τελετουργικές δηλώσεις για τα δικαιώματα των γυναικών. Η πραγματικότητα είναι πιο δύσκολη. Αλλά ο ακτιβισμός των γυναικών επεκτείνεται πια, από τις διεκδικήσεις για δημοκρατικά δικαιώματα για όλους, ίσα δικαιώματα απέναντι στους άντρες, στην έντονη αντιπαράθεση για το «δικαίωμα στο σώμα» της γυναίκας, απέναντι σε ιδεολογίες και πρακτικές, που συχνά προκαλούν εντάσεις, καθώς η αμφισβήτηση αγγίζει ταμπού χιλιάδων χρόνων.
Ένα ανθολόγιο από την ειδησεογραφία για την γυναίκα αυτόν τον μήνα. Στις «Αναλύσεις» επισυνάπτεται επιστολή ακτιβιστριας από το Μπαχρέιν. Εκεί ο αγώνας εστιάζεται στην διεκδίκηση δημοκρατικών δικαιωμάτων και ο καθοριστικός (και σε επίπεδο ηγεσίας) ρόλος των γυναικών είναι και μια νέα διάσταση στους αγώνες σε μουσουλμανικές χώρες.

Τυνησία: Ακτιβίστρια της φεμινιστικής οργάνωσης FEMEN, απειλήθηκε με θάνατο και εγκλεισμό σε ψυχιατρικό νοσοκομείο, μετά την ανάρτηση φωτογραφιών στο προφίλ της οργάνωσης στο facebook. Στις φωτογραφίες, παρουσιάζεται να καπνίζει, έχοντας γραμμένη στο στήθος της τη φράση: «Το σώμα μου ανήκει σε μένα και δεν αποτελεί πηγή τιμής για κανένα». Σαλαφίτης Ισλαμιστής, κατά τη διάρκεια της βδομάδας προειδοποίησε την ακτιβίστρια με θάνατο διά λιθοβολισμού για την «απαίσχυντη πράξη της», η οποία μπορούσε να προκαλέσει «επιδημίες και καταστροφές», αφού θα μπορούσε να είναι «κολλητική ασθένεια». Σύμφωνα με νομοθεσία στην Τυνησία, η ακτιβίστρια μπορεί να τιμωρηθεί με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Στο διαδίκτυο κυκλοφορεί μνημόνιο για υποστήριξη της ακτιβίστριας, μετά τις απειλές κατά της ζωής της (http://www.change.org/petitions/petitioning-tunisian-government-amina-must-be-safe). Καθιερώθηκε, επίσης, η 4η Απριλίου ως διεθνής μέρα δράσης , για να καταδείξει τους κινδύνους που διατρέχει. Το ηλεκτρονικό προφίλ της οργάνωσης FEMEN Τυνησίας, έχει ανασταλεί, ενώ η οργάνωση εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία χαρακτηρίζει τις απειλές εκ μέρους των Ισλαμιστών «βάρβαρες» και εκφράζει φόβους για τη ζωή της ακτιβίστριας, καλόντας όλες τις γυναίκες να παλέψουν για την ελευθερία τους απέναντι στις θρησκευτικές φρικαλεότες χρησιμοποιώντας το σώμα τους ως πόστερ για μηνύματα, όπως «Bare breasts against Islamism”.

Ινδία: Η πρόσφατη τροποποίηση της νομοθεσίας κατά του βιασμού στην Ινδία, περιλαμβάνει και τη διάκριση μεταξύ σεξουαλικής εκμετάλλευσης και σεξουαλικών υπηρεσιών μεταξύ συναινούντων ενηλίκων. Η τροποποίηση, η οποία εγκρίθηκε την

περασμένη βδομάδα, χαιρετίστηκε από ακτιβιστές/στριες και επαγγελματίες σεξουαλικών υπηρεσιών, αφού η έννοια της «εκμετάλλευσης» περιλαμβάνει τη σεξουαλική εκμετάλλευση, την καταναγκαστική εργασία, τη δουλεία και άλλες παρόμοιες πρακτικές και την καταναγκαστική αφαίρεση οργάνων. Η τροποποιημένη νομοθεσία θεωρείται ότι συμβάλλει θετικά στη διασαφήνιση και της σχετικής νομοθεσίας για εμπορία προσώπων, αφού μέχρι πρόσφατα, διώκονταν, ως συνήθως, τα θύματα και όχι οι έμποροι.

Κίνα: Έχει παρατηρηθεί ότι λόγω προκατάληψης, οι γυναίκες στερούνται ισότιμων δικαιωμάτων στην τριτοβάθμια, κυρίως, εκπαίδευση, παρά τις προσπάθειές τους για ψηλές βαθμολογίες στις τοπικές και εθνικές εξετάσεις. Πολλές φορές, γυναίκες στερούνται θέσεις σε πανεπιστήμια, αφού αυτές παραχωρούνται σε άντρες με χαμηλότερες βαθμολογίες. Το θέμα έφερε στη γνώση του Πεκίνου, το Κέντρο Γυναικών για Νομική Έρευνα και Υπηρεσίες (Women’s Legal Research and Service Center), μετά και από παράπονα γονιών. Μέχρι πρόσφατα, τα Πανεπιστήμια της Κίνας δεν δημοσιοποιούσαν τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων, κάτι το οποίο σιγά-σιγά αποφεύγεται πλέον, έτσι η προκατάληψη γίνεται όλο ένα και πιο γνωστή. Με αυτά τα στοιχεία, ομάδες γυναικών προχωρούν σε νομικές διαδικασίες για άρση αυτού του φαινομένου.

Αυστραλία: Οι βιασμοί στην Ινδία και αυτός στο Steubenvill, ΗΠΑ, έφεραν στο παγκόσμιο προσκήνιο τη χρήση σεξουαλικής βίας ως μέσο τιμωρίας και κοινωνικής πρακτικής. Σε κάποιες περιοχές θεωρείται είτε κοινή πρακτική, ή ακόμα χειρότερα παράδοση. Στην Αυστραλία, με δικαστική απόφαση (πριν μερικά χρόνια), αθωώθηκε ενήλικας Αβορίγινας άντρας για το βιασμό 15-χρονης, αφού θεωρήθηκε ‘παραδοσιακή πρακτική 40,000 ετών’. Αβορίγινες φεμινίστριες και ανθρωπολόγοι διαφωνούν με το προβεβλημένο επιχειρήμα, θεωρόντας ότι αλλοιώνεται τόσο η παράδοση των ιθαγενών της Αυστραλίας, όσο και ο κίνδυνος, που ελλοχεύει μέσα από τη νομιμοποίηση τέτοιων πρακτικών. Οι νομικές υπηρεσίες της Αυστραλίας, παρέχουν βοήθεια στους κατηγορούμενους και όχι στα θύματα, με αποτέλεσμα μια πλαστή κατανόηση ενώπιον του δικαστηρίου, που ευνοεί το θύτη και ενισχύει τη ενδοοικογενειακή βία, αλλά ταυτόχρονα νομιμοποιόντας την στη συγκεκριμένη κοινότητα με το χαρακτηρισμό ότι αποτελεί «πολιτισμική συμπεριφορά». Όπως σημειώνεται, οι Αβορίγινες γυναίκες βιώννουν σεξουαλική βία έξι φορές περισσότερο από τις υπόλοιπες Αυστραλές, ενώ το θέμα της αναφοράς περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας, αποτελεί ταμπού – όπως άλλωστε συμβαίνει σε πολλές κοινωνίες ανά το παγκόσμιο. Επιπρόσθετα, τόσο η οικογένεια του θύματος, όσο και

το ίδιο το θύμα, απειλούνται, σε περίπτωση που το σεξουαλικό έγκλημα καταγγέλλεται, με αποτέλεσμα να αποσιωπάται για να αποφευχθεί επιπλέον και ο στιγματισμός.

The Aboriginal and Torres Strait Islander Women's Task Force on Violence Report, State of Queensland, 1999:
http://www.indigenous.qld.gov.au/PDF/thenextstep/V_Report.pdf

Australian Domestic and Family Violence Clearinghouse:
http://www.austdvclearinghouse.unsw.edu.au

Australian Human Rights and Equal Opportunity Commission's Aboriginal and Torres Strait Islander Social Justice:
http://www.hreoc.gov.au/social_justice/index.html

Παγκόσμια Εκστρατεία κατά του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων

Παρόλον ότι σε πολλές περιπτώσεις εκλαμβάνεται ως «ισλαμικό» ζήτημα, με κέντρο εστίασης – ανάμεσα σ' άλλα το ιρακινό Κουρδιστάν -, εντούτοις εκατομύρια κορίτσια υπόκεινται στη διαδικασία και σε περιοχές που η κυριαρχούσα θρησκεία δεν είναι απαραίτητα το Ισλάμ (στην Ευρώπη υπολογίζεται ότι μισό εκατομμύριο γυναίκες και κορίτσια έχουν υποβληθεί στον ακρωτηριασμό), ενώ δεν φαίνεται να είναι αποκλειστικά θρησκευτική πρακτική και παρουσιάζεται έντονα σε 29 χώρες. Η αναφορά και συζήτηση του θέματος προκαλεί – για μια ακόμα φορά – στιγματισμό των γυναικών στις τοπικές κοινωνίες.

Σε πολλές περιπτώσεις και κουλτούρες, ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων λαμβάνει, ουσιαστικά, και οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις. Σε κάποιες κουλτούρες, γυναίκες που δεν υποβλήθηκαν σε ακρωτηριασμό θεωρούνται ότι μπορούν να προκαλέσουν το θάνατο του ερωτικού τους συντρόφου (για την ακρίβεια συζύγου). Επιπρόσθετα, σε περιοχές που αποτελεί ευρέως διαδεδομένη πρακτική, αποτελεί ένα «επάγγελμα», που αποφέρει συγκριτικά ένα πολύ σημαντικό εισόδημα.

Οργανισμοί και ομάδες δράσης τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, προχώρησαν την τελευταία, κυρίως, δεκαετία σε μια επισταμένη προσπάθεια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, προωθόντας τόσο την εμπλοκή γυναικών, όσο και αντρών, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συλλογή στοιχείων και

πληροφοριών και παροχή υποστήριξης και κινητοποίηση, αξιοποιόντας μέσα όπως οι τέχνες, μεταξύ άλλων, με τη συμμετοχή επιφανών καλλιτεχνών και ακτιβιστών.
Οι πιο πετυχημένες πτυχές της εκστρατείας θεωρύνται αυτές, κατά τις οποίες επιτεύχθηκαν ή και κατέληξαν στην προώθηση σχετικής νομοθεσίας, σε συνδυασμό με προγράμματα παρακινούμενα και υιοθετημένα από τοπικές κοινωνίες, με την εμπλοκή πολλές φορές και θρησκευτικών ηγετών ή φυλάρχων.
Νέα ώθηση στην εκστρατεία θεωρείται ότι θα δώσει το ψήφισμα της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών (Το ψήφισμα 193 ψηφίστηκε από την Γενική Συνέλευση στις 20 Δεκεμβρίου του 2012) που υιοθετήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2012, σύμφωνα με το οποίο παροτρύνονται όλα τα κράτη, όπου παρατηρείται η πρακτική να προχωρήσουν στη ψήφιση νομοθεσίας για εξάλειψή της.

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

Σημειολογία των κινητοποιήσεων και της αμφισβήτησης

Η έκρηξη των κινητοποιήσεων τις τελευταίες δύο εβδομάδες στην Κύπρο είναι μια νέα εμπειρία – και γιατί ξαφνικά βγαίνει στους δρόμους κόσμος, που δεν θα έβγαινε, συνήθως, σε διαδηλώσεις, αλλά και γιατί οι ομάδες, που κινητοποιούνται είναι ετερογενείς και αυτό φαίνεται δείχνει να εκφράζει μια αμφισβήτηση που πάει βαθιά.

Ταυτόχρονα, τα θέματα είναι επίσης ευρεία και πολύπλοκα – η κεντρική αιχμή φαίνεται να είναι η υπεράσπιση της Κύπρου, της Κυπριακής Δημοκρατίας, των εργαζόμενων, των πολιτών. Με αυτήν την έννοια, τα θέματα μπλέκουν μια σειρά από θέματα που ξεκινούν από το συνολικό-συλλογικό -τη θέση της κοινωνίας ως σύνολο μέσα στην Ευρώπη ή στο παγκόσμιο σύστημα - και για αυτό και η έμφαση στην κυπριακή σημαία και καταλήγουν σε μια αμφισβήτηση των οικονομικών επιλογών, που φέρνουν λιτότητα. Το ότι αυτές οι κινητοποιήσεις είναι σε μεγάλο βαθμό προϊόν κινήσεων από τα κάτω, και προϊόντα του κλίματος και της νίκης, την Τρίτη 19 Μαρτίου, με το ‘όχι’ της βουλής, υπάρχει στην εμπειρία αυτών των κινήσεων και ένα είδος αμφισβήτησης της εξουσίας ευρύτερα.

Οι εκδηλώσεις διαμαρτυρίας απλώνονται σε πολλά σημεία. Σε ένα σχολείο κατά την διάρκεια της γιορτής της 25 Μαρτίου ακούστηκε ξαφνικά η κραυγή «κάτω η Ευρώπη» και μετά μερικοί μαθητές κατέβασαν τη σημαία της Ευρώπης.
Στις κερκίδες των γηπέδων, η φράση «γαμώ την τρόικα σας» αντικατέστησε τη «ράτσα».
Στην παρέλαση της $25^{ης}$ Μαρτίου, ακούστηκαν και κραυγές του στυλ «καραγκιόζηδες». Αν ήταν να ψάξει κάποιος για μια γενεαλογία αυτών των κινητοποιήσεων θα πρέπει να δει ένα ενδιαφέρον μείγμα του 2003 και του 2004.

Η ταύτιση του ‘όχι’ του 2013 με το όχι του 2004 είναι εύκολη και έχει τις αιτίες της – και στις δυο περιπτώσεις υπήρχε ένα αίσθημα συλλογικής ταύτισης -της πλειοψηφίας - ενάντια σε κάτι που θεωρούσε ότι απειλούσε την κοινωνία συνολικά – και η έμφαση

ήταν σε ένα είδος ανεξαρτησίας που αντλούσε την δική της έμπνευση από την πριν το 74 περίοδο. Αλλά εκείνη η πλειοψηφία είχε οργανωθεί από πάνω, καθώς κτίστηκε γύρω από το ‘όχι του Τάσσου Παπαδόπουλου και στηρίχθηκε από τα ΜΜΕ. Το σημερινό κλίμα και κινήματα ξεκινούν από κάτω και είναι σαφώς πολύχρωμο και με ταξικές - οικονομικές διαστάσεις. Η κίνηση από κάτω, είναι πιο κοντά στην εμπειρία του 2003, όταν οι πολίτες αγνόησαν τα ΜΜΕ, όταν άνοιξαν τα οδοφράγματα και μετέβησαν στη βόρεια Κύπρο. Ήταν μια σιωπηλή εξέγερση, που δεν άρθρωσε, όμως, λόγο. Αντίθετα, τώρα, κάτι κινείται ευρύτερα, όσον αφορά στη συνείδηση του τί γίνεται…

ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Την περασμένη βδομάδα, την σειρά των κινητοποιήσεων έξω από την βουλή, πήραν οι υπάλληλοι των τραπεζών, που έθεσαν με ένταση τα θέματα των θέσεων εργασίας, αλλά και των ταμείων προνοίας που φαίνεται ότι έγινε γενική δέσμευση από την πολιτική ελίτ.

Το Σάββατο, έγινε η πρώτη εκδήλωση στη Λεμεσό με έκκληση της ΕΡΑΣ, αλλά συμμετείχαν διάφορες ομάδες: οι Αντάρτες, από την κερκίδα της ΑΕΛ, η μαθητική πρωτοβουλία Λεμεσού, αντιεξουσιαστές και άλλοι.

Τη Κυριακη, 24/3, οι κινητοποιήσεις μεταφέρθηκαν στη Λευκωσία, όπου πραγματοποιήθηκε μια πορεία και μια συγκέντρωση έξω από το γραφείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία οργάνωσαν οργανώσεις της αριστεράς και του ΑΚΕΛ. Η πορεία πέρασε από το προεδρικό και κατέληξε στη Φανερωμένη.
http://www.philenews.com/el-gr/koinonia-eidiseis/160/138166/ekdilosi-diamartyrias-akel-peo-edon-exo-apo-to-spiti-tis-evropis

http://www.philenews.com/el-gr/koinonia-eidiseis/160/138168/diadilotes-se-poreies-se-diafora-simeia-tis-lefkosias

Κινητοποίηση έγινε και στην Πάφο με αίτημα την τιμωρία των ενόχων για την κρίση των τραπεζών.

Από εκδήλωση κυπρίων στις βρυξελλες

Την Τρίτη, 26 Μαρτίου 2013, μαθητές και φοιτητές νομιποιούμενοι από τον κανονισμό 13.11 που προνοεί ότι σε μαθητή/τρια που συμμετέχει σε εκδηλώσεις της ΠΣΕΜ δε σημειώνονται απουσίες μετά και τις δηλώσεις της κας. Πουλή, Διευθύντριας της Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, συγκεντρώθηκαν στην Πλατεία Σολωμού στη Λευκωσίας και με πορεία κατέληξαν στη Βουλή. Με πορεία μετακινήθηκαν από τη βουλή προς το Προεδρικό, κατακλύζοντας τους δρόμους της Λευκωσίας και κλείνοντας την λεωφόρο Προεδρικού, αλλά και την είσοδό του.
Οι μαθητές, έδωσαν ραντεβού για να συνεχίσουν οργανωμένα και την επόμενη μέρα, επαναλαμβάνοντας συνθήματα όπως «ΕΞΩ Η ΤΡΟΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ και ΛΑΕ ΠΟΛΕΜΑ ΣΟΥ ΠΙΝΟΥΝΕ ΤΟ ΑΙΜΑ».

Ευρωπαική και Παγκόσμια Αλληλεγγύη για την Κύπρο στα Social Media

Το θέμα της Κύπρου είχε την πρώτη θέση και στα social media ανα το παγκόσμιο το Σαββατοκυρίακο που πέρασε. Ακτιβιστές από διάφορες χώρες της Ευρώπης ήρθαν σε επαφή με ακτιβιστές από την Κύπρο για συνεργαστήκαν δημιουργώντας παγκόσμιο trend στο twitter (Global Twitter Trend) με σκοπό να ενημερώσουν ακόλουθους του twitter για την απειλή της Τρόικας στην Κύπρο. Με το hashtag #HandsOffCyprus, το σύνθημα 'Κάτω τα χέρια από την Κύπρο' ήταν πρώτο στο twitter στην Ισπανία, Γερμανία και ανά το παγκόσμιο!

Έτσι, τα social media γίνονται για άλλη μια φορά μια από τις πιο κύριες μορφές επικοινωνίας ανά το παγκόσμιο, ενώνοντας τις φωνές διαφόρων ακτιβιστών που διψούν για ενημέρωση χωρίς το φιλτράρισμα των ΜΜΕ, και ανοίγοντας καινούργιους χώρους ανταλλαγής πληροφοριών.

ΣΠΟΝΤΕΣ

- **Για το πώς οι τραπεζίτες ξόδευαν λεφτά:** Ο Μ. Χατζηγιαννάκης, μέλος του ΔΣ της Λαϊκής, αποκάλυψε μερικά μαργαριτάρια των τραπεζιτικών κυκλωμάτων: 157 εκατομμύρια ευρώ δάνειο στη Μονή Βατοπαιδίου με

εγγυήσεις ακίνητα αξίας μόλις 41 εκατομμυρίων. Πρόβλεψη επισφαλής για ένα φυσικό πρόσωπο ύψους 600 εκατομμύρια ευρώ, ενώ η χώρα ειχε 1.5 δις έλλειμμα.

- **Και ποιοί τα συγκάλυπταν άραγε όλα αυτά;**
- **Αφού δεν μπορεί να τα βάλει με τους «ευρωπαίους φίλους» η κυβέρνηση ψάχνει εσωτερικούς εχθρούς να τους φορτώσει τις ευθύνες της. Οι αντιφάσεις των επιθέσεων ενάντια στον διοικητή της κεντρικής Τράπεζας.** Τώρα ξαφνικά η κυβέρνηση και ο κ. Αναστασιάδης αποφάσισαν ότι έχουν πρόβλημα με τον κ. Δημητριάδη; Μα δεν τον επικαλούνταν τον Νοέμβριο για να δικαιολογήσουν την θέση τους ότι έπρεπε να γίνουν αποδεκτά όσα ζητούσε η τρόικα; Και τώρα θέλουν να παραιτηθεί ο διοικητής, ενώ όταν ο Ορφανίδης φόρτωνε χρέη και ομόλογα τις κυπριακές τράπεζες ήταν καλός; Μπορεί να διαφωνεί κάποιος με τις θέσεις του κ. Δημητριάδη, αλλά τουλάχιστον διέταξε έρευνα για τις τράπεζες και μάλλον κάποιοι ανησυχούν για αυτό. Και θέλουν έλεγχο. Μάλλον πρέπει να μάθουν να σέβονται τους θεσμούς. Μια κυβέρνηση που πήγε χωρίς σχέδιο και έριξε την οικονομία στην αιχμαλωσία του εκβιασμού, δεν είναι ακριβώς και ο θεσμός που μπορεί να εμπιστευθεί κάποιος για να αναλάβει και τον έλεγχο της κεντρικής. Ιδιαίτερα όσοι συγκάλυπταν τις τράπεζες και τον Ορφανίδη.
- **Και τώρα που θα αντλεί ρευστότητα από τον ΕΛΑ η Τράπεζα Κύπρου, θα είναι καλά;** Ξαφνικά μόνο η Τράπεζα Κύπρου είναι «συστημικη»; Η μήπως έχει γερές πλάτες στην κυβέρνηση και μερικοί θέλουν να την σώσουν σε βάρος άλλων;
- **Μήπως η υστερία μερικών την Τρίτη, 26/3 είχε να κάνει ακριβώς με την συγκάλυψη των πληροφοριών στην επιτροπή θεσμών της Βουλής;** Διότι εκεί κυκλοφορούσαν οι πληροφορίες για το τι έγινε στην Λαϊκή και πως συγκάλυπτε ο Ορφανίδης την παροχή ρευστότητας στη Λαϊκή.
- **Καταγγελία.** Στις 19 Μαρτίου 2013 ο ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ λέει με αυστηρό ύφος στο Χρ. Τσουρούλη πως όλοι οι αρχισυντάκτες ήξεραν για το κούρεμα και είχαν οδηγίες να μην πουνε τπτ επειδή "η οικονομία είναι ψυχολογία." Η σκηνή αυτή αποτυπώνει την επιτομή μιας αρρωστημένης συμπαιγνίας - παραπλάνησης του κόσμου που κορυφώθηκε τούτες τις μέρες. Ο ανόητος Τσουρούλλης -λίγο μετά το ψήφισμα της βουλής- ανήμπορος να αντιληφθεί πως τώρα πια το θέατρο τελείωσε.. Όταν ο Παπαπέτρου αναφέρθηκε με παράπονο στο πως η ΕΚΤ θα "εγγυόταν" τη διαρροή κεφαλαίων με ρευστό. Ο Τσουρούλλης "πετάχτηκε" για να προσθέσει, "ναι

αλλά προφορικά μας είχαν πει πως δεν θα γινόταν και κούρεμα.." Για να αποσπάσει την εν βρασμω ψυχής έκρηξη του ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ που ξεσκέπασε (άθελα του φυσικά) τη συμπαιγνία ΜΜΕ-ΜΕΡΙΔΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ και ΤΡΑΠΕΖΩΝ. (σχολιο στο facebook της Δ.Α.)

- **Για το κλίμα των διαπραγματεύσεων:** «Φύγε και μην ξαναγυρίσεις στο Eurogroup» φέρεται να είπε στον Κύπριο εκπρόσωπο ο Γερμανός, όταν ο πρώτος του δήλωσε ότι αποχωρεί από τη συνεδρίαση, διότι η Κύπρος δεν μπορεί να αποδεχθεί κούρεμα καταθέσεων. Ο άλλος, ο Ολλανδός φέρεται να πήρε αμέσως τον Ιταλό, τον Μάριο Ντράγκι, πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και του είπε, ουσιαστικά, κόψε τη ρευστότητα στις δυο μεγάλες κυπριακές τράπεζες, διέλυσε τες.» (Μ. Ευρυβίαδη, Φιλελεύθερος 24/3/2013: εσωτερικός δανεισμός σημαίνει ελευθερία»). Είναι ενδιαφέρον πως κωδικοποιείται το κλίμα. Ο Σαρρής, πάντως, ήξερε για το κούρεμα – απλώς κόλλησε το θέμα στο τίθα κουρευόταν. Και πρέπει να ειπωθεί ότι ο εκβιασμός της ρευστότητας, όντως υπήρξε μεν – αλλά οι συγκεκριμένες τράπεζες δεν ήταν στόχος, γιατί ήταν οι μεγάλες, αλλά οι ένοχες για την κρίση, και άρα ο εύκολος στόχος. Ο κ. Ευρυβιάδης είναι από τους λίγους που έγραψαν από το Σεμπτέβρη σχόλιο για τα σκάνδαλα των τραπεζών και που οδηγούν.
- **Στις 20/3 είδαμε και ειρωνικό σκίτσο για τις τράπεζες στο Φιλελεύθερο:** στο σκίτσο του Πογιατζή το «τραπεζικό σύστημα» είναι ο Ατλάντας, που κρατά τη γη/οικονομία και λέει –«αν δεν φάω θα καταρρεύσω», και του απαντά ο μικροσκοπικός άνθρωπος: «Καταβρόχθισες ότι βρήκες!! Δεν αντέχω να σε ταΐζω άλλο.» Φοβερά αιρετικό σχόλιο …
- **Σχέσεις Αθηνών - Λευκωσίας:** φαίνεται ότι οι δυο χώρες δεν είχαν και την καλύτερη συνεργασία. Τίτλος στην Ελευθεροτυπία: «η εκτεθειμένη Αθήνα, επιτίθεται στη Λευκωσία». Η ανησυχία των Αθηνών ήταν οι επιπτώσεις στην Ελλάδα, αλλά και στην δική της τρόικα.
- **Όταν θυμώνει μια κυπραία ή μια κυπριακή στιγμή από το «Ρεμπέτικο» (τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα):** στο ακόλουθο λινκ καταγράφεται μια φάρσα στο γραφείο του βουλευτή της ΕΔΕΚ Γ. Βαρνάβα από το ελληνικό σάιτ «Ελληνοφρενεια». Το άτομο που τηλεφωνεί παρουσιάζεταιως εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας και επικρίνει την ΕΔΕΚ για το όχι στη βουλή. Στον τόνο του υπάρχει η σοβαρότητα λόγου που ο/η Κύπριος/α συνδέουν με τα «ελληνικά», ενώ στο περιεχόμενο υπάρχει μια σαφής δόση ειρωνείας για την ελληνική πολιτική ηγεσία που τα «πούλησε όλα». Η αντίδραση της κύριας στο

γραφείο του κ. Βαρνάβα είναι, επίσης, εκφραστική της κυπριακής αντίδρασης – αφού επιμένει ότι καλώς η Βουλή απέρριψε το κούρεμα των μικροκαταθετών, προχωρεί με ένα ευγενικό, αλλά αυξανόμενα έντονο τρόπο, που εκφράζεται και με την αυξανόμενη χρήση της κυπριακής, σε μια έμμεση επίθεση στην Ελλάδα «που δεν μας βοήθησε». Μοιάζει με μια κωδικοποίηση μιας έκφρασης που πάει δεκαετίες πίσω και έχει και την απολαυστικοτητα του κατεγραμενου ζωντανού λόγου. http://www.youtube.com/watch?v=GkvQc6oePBE&feature=share

- **Οι ανακριτές και οι ερευνητές κλπ θα έχουν σχέση με τις τράπεζες;** Και ποιός θα τους επιλέξει; Ο κ. Αναστασιάδης δήλωσε ότι θα διοριστούν ποινικοί ανακριτές για να αναζητηθούν ευθύνες. Υπάρχουν, όμως, δυο ουσιώδη ζητήματα: θα αναζητηθούν άτομα, γενικώς ή θα υπάρχει πρόνοια να μην έχουν νομικές σχέσεις ή άλλα συμφέροντα με τις τράπεζες; Διότι έχουν πολλοί και κάποτε η σύγκρουση συμφερόντων πρέπει να γίνει θέμα αρχής. Μετά, υπάρχει το θέμα το ποιός θα επιλέξει τους ερευνητές κλπ. Διότι, προφανώς, υπάρχουν διάφορα συμφέροντα.
- **Κάποιοι προσπαθούσαν να εμποδίσουν την ερευνά για τις τράπεζες για μήνες.** Μπορεί να μην είναι ώρα να ανοίξει και εκείνο το κεφάλαιο, αλλά υπάρχει ήδη μια έρευνα για τις τράπεζες. Να ξεκινήσουμε με την δημοσιοποίηση της;
- **Αληθεύει;** «Το νομικό γραφείο του αείμνηστου προέδρου της Κύπρου «Τάσσος Παπαδόπουλος και συνεργάτες» έχει αναλάβει τη συγγραφή όλων των επίμαχων νομοσχεδίων που πρέπει να ψηφίσει η κυπριακή Βουλή προκειμένου να εναρμονιστεί με τις απαιτήσεις της **Τρόικα** για να σωθεί η οικονομία της Μεγαλονήσου. Πρόκειται ουσιαστικά για το μεγαλύτερο νομικό γραφείο της Κύπρου το οποίο κυριαρχεί στη νομική και πολιτική ζωή της Μεγαλονήσου. Μετά το θάνατο του Τάσσου Παπαδόπουλου το έχει αναλάβει ο γιος του Νίκος Παπαδόπουλος που ταυτοχρόνως είναι και πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής. Αυτό που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι στο συγκεκριμένο νομικό γραφείο και λόγω του μεγέθους του κατέληγε η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρηματιών που ήθελε να ιδρύσει off shore εταιρείες στην Κύπρο. (Πηγή: **Το νομικό γραφείο «Τάσσος Παπαδόπουλος και ΣΙΑ» που γράφει τους νόμους στην Κύπρο | iefimerida.gr** **http://www.iefimerida.gr/node/96364#ixzz2Ods0Eq2x**)

- **ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΕΣΜΩΝ: ΑΠΑΙΤΕΙ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΛΙΣΤΑΣ...:** **«**Στη λίστα φιγουράρουν γνωστοί παράγοντες των ΜΜΕ, golden boys - girls του τραπεζιτικού κατεστημένου και μέλη της οικονομικής ελίτ, με εκατομμύρια καταθέσεις στο εξωτερικό... Η λίστα περιλαμβάνει μέλη της οικονομικής, και όχι μόνο, ελίτ. Αποτελεί, ουσιαστικά, ένα τεκμήριο του πώς μερίδα αυτής της ελίτ μεταφέρει στο εξωτερικό τα κέρδη ή το κεφάλαιο της. Και τα ποσά για τα οποία γίνονται αναφορές δεν είναι αμελητέα – αναφέρονται λ.χ. τόκοι από εκατοντάδες χιλιάδες μέχρι και εκατομμύρια. Και η άλλη ομάδα, εκτός από την οικονομική ελίτ, που είχε την δυνατότητα να μαζέψει τέτοια ποσά και να τα διοχετεύει στο εξωτερικό, ήταν μέρος της τραπεζιτικής ελίτ. Η συγκάλυψη των καταθέσεων στο εξωτερικό έχει ιστορία συγκάλυψης... Από τα μέχρι τώρα δεδομένα, προκύπτει ένα νευραλγικό ζήτημα: ποιός ή ποιοί είχαν τη λίστα και γιατί δεν την είχαν χρησιμοποιήσει από πριν; Ποιοί αρμόδιοι συγκάλυπταν τους εμπλεκόμενους;» Τη λίστα, φαίνεται εκ πρώτης, ότι ανέλαβε να διερευνήσει η Γενική Ελέγκτρια, η οποία αναφέρθηκε κατ' επανάληψη σε εκθέσεις της στο θέμα φοροδιαφυγής.

- **Πόσες αιφνιδιαστικές παραιτήσεις ν'αντέξει τούτος ο λαός;**
- **Αν μετρήσουμε πόσες φορές αναφέρθηκε ή υπονοήθηκε από διάφορους πολιτικούς και πολιτικό-οικονομικούς χώρους η έξοδος από το ευρώ και την ευρωζώνη, θα είχαμε ήδη ξοφλήσει.**
- **Το κούρεμα στην Τράπεζα Κύπρου συναγωνίζεται το κυπριακό χρέος. Καθημέρινά αυξάνεται (ή το αυξάνουν) και κανένας δεν μπορεί να προβλέψει που θα φτάσει**
- **Τούτη η ώρα των ευθυνών, πόσους θα προλάβει; Οι φυλακές, πόσους να χωρέσουν; Και τα λεφτά; Θα τα επιστρέψουν ή .... ;**
- **Μόνο το κούρεμα της Εκκλησίας μετρά: 100 εκατομμύρια. Έτσι εξηγείται το μένος του Ττόμυ Β'. Για ξιούρισμαν, όμως, γιατί εν μιλά κανένας;**

- **Η Πουλλή στη χώρα του Ποτέ! Γιατί μόνο αν ζει κάπου άλλου, στέλνει εγκυκλίους με απειλές για απουσίες μαθητών. Το μέλλον τους διακυβεύεται, τις απουσίες θα σκεφτούν;**
- **Τις τελευταίες δέκα τουλάχιστον μέρες, έπεσαν τόσες βόμβες, όσες και στην εισβολή:** ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΒΟΜΒΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΕΣΜΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

  Τα 8 Δις που πήρε η Λαική τράπεζα από τον ΕΛΑ, τα πήρε από το

Σεμπτέμβριο του 2011--Ιούνιο του 2012, όταν πρόεδρος της Λαικής ήταν ο Μιχάλης Σαρρής και Διοικητής ο Αθανάσιος Ορφανίδης!!!!! Το γεγονός αυτό έχει αποκρυβεί από τη Βουλή όταν έπαιρνε την απόφαση για στήριξη της Λαικής.

- **Ο Συλούρης κερδίζει πόντους.** Αν η κυπριακή δεξιά ακολουθήσει την πορεία του implosion της ελληνικής με άξονα τις αντιδράσεις στην τρόικα και την διαπλοκή με τις τράπεζες, ο Συλλούρης μάλλον έχει θέσει γερή υποψηφιότητα για να αποτελέσει εκφραστή μια άλλης τάσης – και χώρου υποδοχής των δυσφορούντων.
- **Καταγράφονται και οι δηλώσεις Ν. Παπαδόπουλου για την λίρα.**

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Πως Φορτωθήκαμε την Εγνατίας και εκτοξεύθηκαν τα χρέη της Λαϊκής από το 2011: Από 4 δις αρχικό χρέος συν αλλα 4 δις έξτρα παροχή από τον μηχανισμό ρευστότητας

Πόσα δισεκατομμύρια μας φόρτωσαν μέσω της Εγνατίας: ο καιρός που ο Ορφανίδης δεν έβλεπε κούρεμα και έγκρινε το φόρτωμα της Λαϊκής με χρέη και δάνεια. Και κάποιοι φυσικά τον κάλυπταν.

Ένα από τα επίμαχα σημεία των διαπραγματεύσεων ήταν η ανάληψη από την τράπεζα Κύπρου των υποχρεώσεων της Λαϊκής απέναντι στον ΕΛΑ, τον ευρωπαϊκό μηχανισμό ρευστότητας *τα οποια ανερχονται σε 9 δις. Συμφωνα με τις πληροφοριες που κυκλοφορουσαν την Τριτη 26/3 το ποσο το οποιο αντληθηκε από τον ELA για τις «ελληνικες υποχρεωσεις» της Λαικης, ηταν γυρω στα 4 δις – ενώ άλλες αναφορες μιλουσαν για 5 δις για τον από αυτό το ποσό είναι χρήματα που αφορούν την Τράπεζα της Εγνατίας. Το πώς αποκτήθηκε αυτή η τράπεζα το 2011 είναι ενδιαφέρον διότι είχε ήδη φορτώσει την Λαϊκή με χρέη 4 δις. Το θέμα δημοσιοποίησε ο Π. Τσαγγάρης στην Καθημερινή στις 9/10/2012. Ήταν η περίοδος, που ο τότε διοικητής της Κεντρικής με την στηριξη διαφορων επέμενε ότι δεν υπήρχε πρόβλημα κουρέματος των ελληνικών ομόλογων ενώ έκανε επίθεση στα κυπριακά ομόλογα. Και έγκρινε αυτό το deal.*

http://www.kathimerini.com.cy/index.php?pageaction=kat&modid=1&artid=108137

[από: http://www.defterianaynosi.com/article.php?id=538]

Η παράδοξη θεσμική αντιπολίτευση από την Κεντρική Τράπεζα που επέτρεψε τη διεύρυνση της εμπλοκής στην ελληνική κρίση: τα 4 δις της Εγνατίας και η αμφισβήτηση των κυπριακών ομολόγων

Το Μάρτιο του 2011, είχαμε δυο ενδιαφέρουσες εξελίξεις: μια δημόσια αμφισβήτηση των στοιχείων του κράτους από την αντιπολίτευση (κομματική και θεσμική)[1] και μια απόφαση, η οποία ενέπλεκε την Κύπρο ακόμα πιο βαθιά στην ελληνική κρίση. Ο πρωταγωνιστής εκείνης της διπλής αντιφατικής κίνησης, ήταν ο Α. Ορφανίδης, ο οποίος εξελίχθηκε, πλέον, σε ένα θεσμικό εκπρόσωπο της αντιπολίτευσης με σαφή συμμετοχή στην προεκλογική εκστρατεία. Ο κ. Ορφανίδης, μαζί με τον κ. Νεοφύτου, άφηναν να διαρρεύσουν αμφιβολίες για τα στοιχεία του κράτους – σε μια έκδηλη προσπάθεια να μειώσουν την επιτυχία του Υπουργού Οικονομικών να μειώσει το έλλειμμα. Ήταν μια αντιπαράθεση που οδήγησε το Σταυράκη σε δήλωση για «εθνική

[1] Όπως διευκρινίζεται στη συνέχεια του κειμένου, αυτό αναφέρεται κατά κύριο λόγο στον κ. Ορφανίδη, αλλά γενικά η περίοδος 2008-2012 ανέδειξε μια σειρά από ανάλογα φαινόμενα, όπου τομείς του κράτους συμπεριφέρονταν με αντιπολιτευτική τάση προς την κυβέρνηση – σε βαθμό που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν «θεσμική αντιπολίτευση».

προδοσία».[2] Ο ρόλος του κ. Ορφανίδη ήταν αξιοσημείωτος – ενώ στην επιτήρηση των τραπεζών, είχε επιδείξει χαλαρότητα (λ.χ. στο θέμα της αγοράς ελληνικών ομολόγων), αλλά και στο θέμα των επενδύσεων στο εξωτερικό των χρημάτων, που πήραν οι τράπεζες από το Δημόσιο (αντί στην Κύπρο, όπως υποσχέθηκαν), ξαφνικά, εμφανιζόταν υπερευαίσθητος σε τομείς που δεν ήταν της αρμοδιότητάς του - όπως το Δημόσιο. Δεν μπορεί να μην καταλάβαινε ο κ. Ορφανίδης ότι οι κυπριακοί δείκτες για το έλλειμμα και το δημόσιο χρέος ήταν καλοί, με βάση τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Η επιμονή του να επιτίθεται στην κυβέρνηση για αυτά, ενώ παρέβλεπε το πρόβλημα της έκθεσης των τραπεζών στην Ελλάδα (τον τομέα, δηλαδή, της αρμοδιότητας του) δύσκολα μπορεί να κατανοηθεί, δίχως να συνδεθεί με προσπάθεια συγκάλυψης των δικών του ευθυνών.

Η δημόσια εμπλοκή του, ωστόσο, συγκάλυπτε ένα ακόμα σκάνδαλο, το οποίο συνέβαινε με την δική του έγκριση, ενώ εξέδιδε ανακοινώσεις για την ανάγκη «διαρθρωτικών αλλαγών», εννοώντας περικοπές στο Δημόσιο: το ότι επέτρεψε την μετατροπή της ελληνικής τράπεζας Marfin-Εγνατία σε παράρτημα της Λαϊκής. Σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα της Καθημερινής η ανακοίνωση έγινε στις 31/3/2011:[3] « *Στις 31 Μαρτίου 2011 κι ενώ η Ελλάδα κατέρρεε, η Κεντρική Τράπεζα έδιδε «ΟΚ» για μετατροπή της «Marfin Εγνατια» από θυγατρική σε παράρτημα της «Marfin – Λαϊκή".[..] .είναι ξεκάθαρο ότι εάν η «Marfin Εγνατία» παρέμενε με το καθεστώς της θυγατρικής, θα υπαγόταν στην εποπτεία της Ελληνικής Κεντρικής Τράπεζας, κάτι που θα συνεπαγόταν αυτόματα ότι οι εγγυήσεις για τις καταθέσεις στην Ελλάδα θα αποτελούσαν υποχρέωση του Ελληνικού Ταμείου Προστασίας Καταθέσεων και από την άλλη η θυγατρική θα είχε δικαίωμα ανακεφαλαιοποίησης από τον Ελληνικό Ταμείο Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας».* Με βάση εκείνη την

[2] Σημερινή 30/4/2011 : «Έκρηξη Σταυράκη με βολές για «Εθνική Προδοσία». Ο Α. Ορφανίδης είχε κάνει ήδη δυο πρωτοσέλιδα στην ίδια εφημερίδα με τις προεκλογικές του παρεμβάσεις: στις 25/3 («Ευθείες βολές Α. Ορφανίδη για την οικονομία») και στις 28/4 («Άστραψε και βρόντηξε κατά Χριστόφια ο Α. Ορφανίδης»).

[3] Οι αποφάσεις για ένωση και συγχώνευση των τραπεζών είχαν παρθεί από πριν, αλλα η διαδικασία φαίνεται να καθυστέρησε μέχρι το 2011. Σε εκείνο το πλαίσιο βέβαια τα δεδομένα ήταν πολύ διαφορετικά από το 2006 η το 2009 και για αυτό τέθηκε έντονα το θέμα της έγκρισης από τον διοικητή. Όπως το έθεσε ο δημοσιογράφος της Καθημερινής Π. Τσαγγαρη, ο κ. Ορφανιδης «..αποδέχθηκε και ενέκρινε την μετατροπή της «Εγνατία»*....σε μια τέτοια περίοδο, και όταν μάλιστα η εταιρεία παρουσίαζε τέτοια κακή κατάσταση με δάνεια που παραχωρήσεις χωρίς εξασφαλίσεις».* Ο ίδιος ο κ,. Ορφανιδης σε συνέντευξη του στον Πολίτη (σελ. 8) στις 16/12/2012 (με την ενδεικτική, για την θέση της εφημερίδας όπως φάνηκε και κατά την προηγούμενη περίοδο, πρωτοσέλιδη διατύπωση «Αυτός κούρεψε την οικονομία») προσπάθησε να αποδώσει τις ζημιές στην απόφαση για μεταφορά της έδρας της Μαρφιν στην Κύπρο από το 2006. Αυτές οι αναφορές προκάλεσαν την αντίδραση του τότε διοικητή της Κεντρικής Χ. Χριστοδουλου ο οποίος επέμενε επίσης στις ευθύνες του κ. Ορφανιδη: *«..το σημαντικό γεγονός έγκειται στις ασήκωτες ευθύνες του κυρίου Ορφανίδη, ο οποίος δεν μετήλθε όλα τα προσφερόμενα νόμιμα μέσα για την αποτροπή της μετατροπής της Μαρφιν Εγνατίας από θυγατρική στην Ελλάδα σε συγχωνευθείσα κυπριακή, με υποκατάστημα στην Ελλάδα. Παρακολουθούσε ως απαθής θεατής τις εξελίξεις».*

απόφαση η κυπριακή τράπεζα θα αναλάμβανε ουσιαστικά 4 δις ζημιές της Εγνατίας από επισφαλή δάνεια, όπως γράφτηκε το 2012, όταν αποκαλύφθηκε το βάθος των τραπεζιτικών σκανδάλων:

«*Τέσσερα περίπου δισεκατομμύρια ευρω «φορτώθηκαν» στην Κυπριακή Δημοκρατία «εν μια νυχτί», τα οποία η Λευκωσία θα μπορούσε να γλιτώσει, αν δεν μετατρεπόταν η «Marfin Εγνατία Τράπεζα Ανώνυμος Εταιρεία» από θυγατρική εταιρεία, σε παράρτημα της «Marfin Popular Bank Public Co Ltd». Μια ενέργεια που μετατόπισε το βάρος των όποιων επισφαλών δανείων της «Εγνατία» από τους ώμους του Ελληνικού κράτους στους ώμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα οποία σύμφωνα με πληροφορίες της εκτιμώνται στα περίπου 4 δις ευρω. …πολλά αφορούν, σύμφωνα με πληροφορίες της Καθημερινής, δάνεια για αγορά μετοχών χωρίς καμιά εγγύηση και εξασφάλιση, όπως και αγορές μετοχών σε Κύπρο και Ελλάδα. Παράλληλα, σύμφωνα με την ίδια πληροφόρηση «περίεργα δάνεια» μεγάλων ποσών, εκατοντάδων εκατομμυρίων, έγιναν προς «Μονές και Μοναστήρια» (!) με καθόλου ή μη ικανοποιητικές εγγυήσεις τα οποία και πάλιν θεωρούνται επισφαλή.*»[4]

Αξίζει να αναφερθεί σε αυτό το πλαίσιο και πάλι, το αντιφατικό σκηνικό που οικοδομήθηκε. Από την μια, ο Ορφανίδης ήταν σε αντιπαράθεση με το Βγενόπουλο (σε μια σύγκρουση ίσως και προσωπικοτήτων), αλλά στην προκειμένη περίπτωση φάνηκε να το διευκολύνει σε βάρος της κυπριακής οικονομίας. Ακόμα πιο εντυπωσιακά φαίνεται ότι εκείνη ακριβώς την περίοδο, ο κ. Ορφανίδης αποθάρρυνε τραπεζιτικούς κύκλους από το να αγοράζουν κυπριακά ομόλογα, όπως κατήγγειλε ο κ. Σταυράκης. [5] Ο κ. Ορφανίδης, μάλιστα, έκανε και δημόσιες δηλώσεις για το θέμα, οι οποίες λογικά έγιναν με στόχο το εσωτερικό (προεκλογικά), αλλά και το εξωτερικό (όπως οι οίκοι αξιολόγησης). Στις 5 Απριλίου, ο Φιλελεύθερος είχε πρωτοσέλιδη αναφορά («Επικίνδυνες σκιές για τα ομόλογα») σε σχετική δήλωση του κ. Ορφανίδη, η οποία αποτελούσε (συνειδητά η μη) κίνηση υπονόμευσης/υποβάθμισης των κυπριακών ομολόγων από ένα θεσμικό αξιωματούχο. Η στάση υποστηρίχθηκε και από τον Ν. Παπαδόπουλο σύμφωνα με την εφημερίδα. «*Έμμεση αναφορά του διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας στη Βουλή για κυπριακά ομόλογα, «τα οποία*

[4]http://www.kathimerini.com.cy/index.php?pageaction=kat&modid=1&artid=108137#.UHNMJ1nPRjo.facebook
Δημοσιεύτηκε στις 9/10/2012.

[5] «*Υπό κανονικές συνθήκες, οι κυπριακές τράπεζες θα μπορούσαν εύκολα να καλύψουν τις ανάγκες του κράτους. Έχουν τεράστιους ισολογισμούς και θα μπορούσαν να στηρίξουν σχετικά εύκολα το κράτος, κυρίως ανανεώνοντας υφιστάμενα χρεόγραφα τους που έληγαν. Αυτή εξάλλου είναι και η πρακτική που ακολουθείται στο εξωτερικό, όπου ντόπιες τράπεζες είναι οι μεγαλύτεροι αγοραστές κυβερνητικών χρεογράφων. Είναι πράγματι λυπηρό ότι η Κεντρική Τράπεζα, όχι μόνο αμφισβήτησε δημόσια την αξιοπιστία των χρεογράφων μας, αλλά άσκησε έντονες πιέσεις στις κυπριακές τράπεζες να μην επενδύσουν.*» Σταυράκης (2012), σελ. 198 ,

πρέπει να ομολογήσουμε, δυστυχώς, ότι δεν θεωρούνται τα πλέον αξιόπιστα από τις διεθνείς αγορές», συμπληρώθηκε το απόγευμα από τον αντιπρόεδρο του ΔΗΚΟ Ν. Παπαδόπουλο».

Ενώ διαμορφωνόταν αυτό το κλίμα, τα ΜΜΕ εξακολουθούσαν να συγκαλύπτουν το μέγεθος του τραπεζιτικού προβλήματος (λ.χ. κανένα Μέσο τότε, δεν έθεσε θέμα για τη ζημιά που θα προκαλούσε η Εγνατίας στην κυπριακή οικονομία) και ίσως και λόγω αντιπολιτευτικής στάσης λόγω βουλευτικών, άρχισε να μετατοπίζεται ο δημόσιος λόγος προς την «ανάγκη διαρθρωτικών αλλαγών» στο δημόσιο – ενώ το τραπεζικό θέμα έμεινε στα αζήτητα. Η πιο χαρακτηριστική περίπτωση αυτής της μετατόπισης ήταν η περίπτωση της συνέντευξης του Προέδρου για την οικονομία στις αρχές Απριλίου 2011.[6] Ήταν μια από τις λίγες φορές που τέθηκε ξεκάθαρα το ζήτημα των τραπεζών και του γεγονότος ότι είχαν πάρει τα χρήματα από το Δημόσιο και τα επένδυσαν στην Ελλάδα, χωρίς να μειώσουν τα επιτόκια στην Κύπρο. Η πλειοψηφία των ΜΜΕ έδειξε ξεκάθαρα την απροθυμία ή αδυναμία της να ανοίξει το θέμα – τις επόμενες μέρες το ζήτημα δεν ήταν αυτό το κεφαλαιώδες θέμα που θα καθόριζε τα επόμενα χρόνια, αλλά μια συγκριτική αναφορά του Προέδρου στο πλαίσιο μιας απάντησης για κάποιον Υπουργό που πήρε ανεργιακό, ενώ εκείνη την περίοδο ταυτιζόταν με όσους έκαναν επίθεση στο Δημόσιο.[7]

[6] Η συνέντευξη δόθηκε στις 5/4/2011.

[7] Το θέμα το προώθησε η εφημερίδα Πολίτης, η οποία περιείχε στις εσωτερικές σελίδες και προσπάθεια απάντησης στις κριτικές του Προέδρου για τα επιτόκια. Ο Φιλελεύθερος, αντίθετα, την πρώτη ημέρα (6/4/2011) εστίασε στην κριτική που άσκησε ο Πρόεδρος στο Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ότι δεν χρησιμοποιούσε την επιρροή για να μειωθούν τα επιτόκια – και για το ότι επέτρεψε να επενδυθούν μεγάλα κεφάλαια σε ελληνικά ομόλογα. Αλλά, το πρωτοσέλιδο του Πολίτη έθαψε αυτό το θέμα με τη Μετατόπιση σε μια λεπτομέρεια. Στο πρωτοσέλιδο αποδόθηκε η αναφορά του Προέδρου σε κάποιον τέως Υπουργό, στον κ. Χάσικο, προκαλώντας την αντίδραση του τελευταίου – ο οποίος αντέδρασε και ενάντια στον Πολίτη, όπως φάνηκε και μέσω της δικής του εφημερίδας, της Αλήθειας, την επομένη. Ο κ. Χριστόφιας προτίμησε να κλείσει το θέμα με απολογία προς όσους μπορεί να ένοιωσαν ότι τους αφορούσε – αφού, ήδη στον τύπο, υπήρχαν αναφορές ότι το είχαν κάνει διάφοροι τέως αξιωματούχοι. Έτσι, η λεπτομέρεια μετατόπισε βολικά τη συζήτηση από την ουσία του τραπεζιτικού προβλήματος.

Για να υπάρχει και συγκριτικό μέτρο, αξίζει να δει κάποιος και το πρωτοσέλιδο του Φιλελευθέρου («Ανοικτή επίθεση στο Διοικητή: Δριμύ κατηγορώ από Χριστόφια κατά Ορφανίδη και άλλων» την επόμενη της συνέντευξης όπου εστίαζε στην πραγματική αντιπαραθεση για την οικονομία: «*Η επίθεση του κ. Χριστόφια κατά του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ήταν το σημείο που ξεχώρισε από τη χθεσινή διάσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας. Κατηγόρησε το Διοικητή ότι έχασε το μέτρο, ότι ξεπέρασε τα όρια της δεοντολογίας με τις συνεχείς τοποθετήσεις του κατά της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης και αυτό σε αντίθεση με τον ίδιο, που σέβεται το θεσμό της Κεντρικής Τράπεζας και τον κ. Ορφανίδη, ως ανεξάρτητο αξιωματούχο. Είπε ότι ο έλεγχος των τραπεζών ανήκει στην Κεντρική Τράπεζα και επομένως, εάν υπάρχει ευθύνη από τη μεγάλη έκθεσή τους σε ομόλογα της Ελληνικής Κυβέρνησης και επομένω,ς υποβάθμιση της κυπριακής οικονομίας, τότε αυτή ανήκει στην Κεντρική. Άφησε επίσης αιχμές κατά του Διοικητή για τη διατήρηση των επιτοκίων στην Κύπρο σε υψηλά επίπεδα.*»

Εθελοτυφλώντας μπροστά στο ζήτημα της έκθεσης των τραπεζών στην Ελλάδα και κατασκευάζοντας απειλές και εκβιασμούς για το Δημόσιο

Τα γεγονότα, ωστόσο, έτρεχαν. Τον Απρίλιο, υπήρχε πια δημόσια συζήτηση του κουρέματος του ελληνικού χρέους. Η οικονομική σελίδα του Φιλελευθέρου στις 16 Απριλίου ήταν εκφραστική. Ο κυρίως τίτλος ήταν :

«*Ελληνικό σοκ, αλλά διαχειρίσιμο*» με υπότιτλο «*Ρίσκα για την Κύπρο και κόστα μέχρι και 2 δις ευρώ από hair cut ελληνικού χρέους*». Στο κυρίως κείμενο, γινόταν μια ανασκόπηση και αναφερόταν και το χρέος των 3 δις από το 2009 – δείχνοντας ότι ήταν ακόμα θέμα προς συζήτηση στο δημόσιο διάλογο: «*Σύμφωνα με ένα σενάριο για απώλειες 70%, το κόστος για την Κύπρο εκτιμάται ότι θα είναι περίπου 10% του ΑΕΠ, το οποίο θα αύξανε τα επίπεδα του χρέους κοντά στο 90% (συμπεριλαμβανόμενων των 3 δις ευρώ που έδωσε η κυβέρνηση στις τράπεζες*»

Αντίθετα, με αυτές τις εκτιμήσεις, που ήταν τότε διάχυτες στο δημόσιο λόγο – τοπικό και διεθνή – για τις επιπτώσεις του ελληνικού κουρέματος, ο κ. Ορφανίδης, ο οποίος μόλις είχε επιτρέψει πριν μερικές εβδομάδες την μετατροπή της Εγνατίας σε παράρτημα της Λαϊκής, και που είχε, ήδη, επιδοθεί, σε εκστρατεία ενάντια στα Κυπριακά ομόλογα, επέμενε ότι δεν θα γίνει κούρεμα! Σε κείμενο στα δεξιά του κυρίως άρθρου υπάρχει μονόστηλη αναφορά σε ομιλία του Ορφανίδη για το ελληνικό χρέος με τίτλο: «Δεν είναι αναπόφευκτη η αναδιάρθρωση του Χρέους». Αυτή η στάση, έστω και αν ερμηνευθεί ως λάθος εκτίμηση, ήταν και μια ομολογία: ο επόπτης του τραπεζιτικού συστήματος επέμενε να αρνείται τον κίνδυνο και ουσιαστικά, επέτρεπε στις κυπριακές τράπεζες να συνεχίζουν την έκθεση στην Ελλάδα – όπως έκανε η Λαϊκή.[8]

[8] Η τάση του κ. Ορφανιδη να προσπαθεί να μετατοπίσει την ευθύνη από τις δικές του αρμοδιότητες ήταν έντονη μετά την ολοκλήρωση της θητείας του όταν πια δημοσιοποιήθηκαν τα προβλήματα των τραπεζών. Σε εκείνο το πλαίσιο προσπαθούσε να κατηγορήσει την Πρόεδρο γιατί αποδέχτηκε το "κούρεμα" – το οποίο ο ίδιος θεωρούσε, το 2011, ότι δεν θα γινόταν όπως φαίνεται και πιο πάνω. Η άγνοια για τα πολιτικά δεδομένα (για την θέση της Κύπρου απέναντι σε πιθανή χρεοκοπία της Ελλάδας) ήταν έκδηλη. Ωστόσο ακόμα και όταν βρέθηκε μπροστά σε ερωτήσεις φιλικών δημοσιογράφων, οι απαντήσεις του ήταν αποκαλυπτικές: στις 16/12/2012 ο Πολίτης είχε πρωτοσέλιδο μια συνέντευξη του τέως Διοικητή όπου επαναλάμβανε τις θέσεις του. Ο δημοσιογράφος υπέβαλε, έστω και έμμεσα, το λογικό ερώτημα αν ο τέως Διοικητής είχε πληροφορήσει τον Πρόεδρο για το «μέγεθος της ζημιάς». Και ο κ. Ορφανιδης απάντησε αποκαλυπτικά για μια ολόκληρη ρητορική: «Όφειλε να ξέρει». Ήταν μια σαφής παραδοχή ότι ο ίδιος δεν τον πληροφόρησε και μια ξεκάθαρη προσπάθεια μετατόπισης των δικών του ευθυνών (οι οποίες πήγαζαν από πληροφόρηση λόγω αρμοδιότητας) σαν Διοικητή της Κεντρικής ο οποίος ήξερε από τον Μάρτιο του 2010 λ.χ. για το μέγεθος του σκανδάλου της αγοράς των ελληνικών ομόλογων από την Τράπεζα Κύπρου. Η δική του συνειδητή προσπάθεια να συγκαλύψει και να μετατοπίσει τα προβλήματα των τραπεζών στο Δημόσιο δεν φαίνεται να προβλημάτισε τον κ. Ορφανιδη ότι από μόνη της έστελλε παραπλανητικά μηνύματα. Έτσι ακόμα και το φθινόπωρο του 2011 λ.χ. επέμενε εμφαντικά σε συνέντευξη στην Καθημερινή (13/11/2011) ότι το πρόβλημα στην Κύπρο ήταν «δημοσιοοικονομικο». Το ποιος μπορούσε «να ξέρει» με τέτοια προσπάθειες συγκάλυψης και παραπλάνησης είναι ενδιαφέρον. Ακόμα και σε διστακτικές ερωτήσεις των δημοσιογράφων για την έκθεση των τραπεζών σε ελληνικά ομόλογα η για τις προβλήματα των τραπεζών μετά από το κούρεμα των ελληνικών ομόλογων, ο κ. Ορφανιδης ήταν απόλυτος : «*Δεν πρέπει να ξεχνούμε πως καταφέραμε να αντέξουμε όλους τους κραδασμούς χωρίς καμία*

Μια ακτιβίστρια των δημοκρατικών δικαιωμάτων και της μη-βίας από μια φυλακή του Μπαχρέιν

Zainab Al-Khawaja

Γράμμα από μια φυλακή του Μπαχρέϊν

Οι μεγάλοι ηγέτες είναι αθάνατοι, τα λόγια και οι πράξεις τους ηχούν στο χρόνο, στις δεκαετίες και στους αιώνες. Ηχούν πέρα από ωκεανούς και σύνορα και γίνονται έμπνευση που αγγίζει τις ζωές όλων όσων διατίθενται να μάθουν. Ένας τέτοιος ηγέτης είναι και ο αξιοσημείωτος, Μάρτιν Λούθτερ Κινγκ. Ενώ διαβάζω τα λόγια του, το φαντάζομαι να μας διαβάζει από μιαν άλλη γη, από άλλη εποχή, για να μας διδάξει μερικά πολύ σημαντικά μαθήματα. Πάνω από όλα, μας λέει, ότι δεν πρέπει να πικραινόμαστε ή να βυθιζόμαστε στο επίπεδο των καταπιεστών μας, ότι πρέπει να διατιθέμεθα να κάνουμε μεγάλες θυσίες για την ελευθερία. Όταν οι σπόροι της ελπίδας και της αντίστασης στην καταπίεση άρχισαν να ανθίζουν στον αραβικό κόσμο, ο λαός του Μπαχρέιν αντίκρισε τις πρώτες ενδείξεις μιας νέας αυγής. Μιας που υποσχόταν το τέλος μιας μεγάλης νύκτρας δικτατορίας και καταπίεσης, ένα μεγάλο χειμώνα σιωπής και φόβου, και για να σκορπίσει το φως και τη ζεστασιά μιας νέας εποχής ελευθερίας και δημοκρατίας. Με αυτήν την ελπίδα και αποφασιστικότητα, ο λαός του Μπαχρέιν βγήκε στους δρόμους στις 14 Φεβρουαρίου 2011 για να διεκδικήσουν ειρηνικά τα δικαιώματά τους. Τα τραγούδια τους, η ποίηση, οι ζωγραφιές και τα συνθήματα για ελευθερία συναντήθηκαν με σφαίρες, τανκς, τοξικά δακρυγόνα και όπλα. Το κτηνώδες καθεστώς Αλ Χαλίφα ήταν αποφασισμένο να σταματήσει αυτή τη δημιουργική και ειρηνική επανάσταση, καταφεύγοντας στη βία και σκορπόντας το φόβο.

Αντικρύζοντας τη κτηνωδία του καθεστώτος, οι Μπαχρέινοι επέδειξαν μεγάλη συγκράτηση. Μέρα με τη μέρα, διαδηλωτές κρατούσαν λουλούδια απέναντι σε στρατιώτες και μισθοφόρους, που θα τους πυροβολούσαν. Οι διαδηλωτές με γυμνά στήθια και ανασηκωμένα χέρια στέκονταν φωνάζοντας «ειρηνικά, ειρηνικά» [*silmiyya, silmiyya*], πριν να πέσουν στο έδαφος λουσμένοι στο αίμα. Χιλιάδες Μπαχρέινοι από τότε κρατήθηκαν και βασανίστηκαν για δήθεν εγκλήματα όπως η «παράνομη συνάθροιση» και «η παρακίνηση μίσους κατά του καθεστώτος». Δυο χρόνια μετά, οι βαρβαρότητες του καθεστώτος του Μπαχρέιν συνεχίζονται. Οι

στήριξη από την κυβέρνηση. ***Αυτό συνέβη διότι οι τράπεζές μας ήταν προσεκτικές και δεν αναλάμβαναν μεγάλους κινδύνους.*»** Ήταν προφανής η προσπάθεια συγκάλυψης.

Μπαχρεϊνοί εξακολουθούν να δολοφονούνται, να τίθενται υπό κράτηση, να τραυματίζονται και να βασανίζονται για το αίτημά τους για δημοκρατία. Όταν κοίταζω στα μάτια των διαδηλωτών του Μπαχρέιν σήμερα, βλέπω ότι η πίκρα κατέβαλε την ελπίδα. Η ίδια πίκρα που είδε ο Μάρτιν Λούθερ Κινγ στα μάτια των διαδηλωτών στις φτωχογειτονιές του Σικάγο, το 1966. Είχε δει ότι οι ίδιοι άνθρωποι που ηγούνταν τις ειρηνικές διαδηλώσεις, που ρίσκαραν τη ζωή και τη σωματική τους ακεραιότητα, χωρίς επιθυμία να ανταποδόσουν τη βία, πείστηκαν αργότερα ότι η βία είναι η μόνη γλώσσα που καταλαβαίνει ο κόσμος.
Εγώ, όπως και ο Κινγκ, λυπάμαι για τους διαδηλωτές που αντιμετώπισαν τα όπλα και τα τανκς του Μπαχρέιν με γυμνά στήθια και λουλούδια, που σήμερα διερωτούνται «Ποια η χρησιμότητα της μη-βίας; Ποιά η σημασία της ηθικής ανωτερότηας, αν δεν ακούει κανένας;» Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ εξηγεί ότι αυτή η απόγνωση είναι φυσικό επακόλουθο όταν οι άνθρωποι που θυσιάζουν τόσα, δεν βλέπουν καμιά προοπτική για αλλαγή και νιώθουν ότι τα δεινά τους υπήρξαν χωρίς αξία. Ειρωνικά, η αλλαγή προς τη δημοκρατία στο Μπαχρέιν υπήρξε τόσο αργή, εξαιτίας της υποστήριξης που εξακολουθούν να δίνουν στους δικτάτορες τα πιο δυνατά δημοκρατικά κράτη. Με την πώληση όπλων και την παροχή οικονομικής και πολτικής υποστήριξης, οι ΗΠΑ και άλλες δυτικές κυβερνήσεις απέδειξαν στο λαό του Μπαχρέιν ότι στέκονται δίπλα στην μοναρχία Αλ Χαλίφα και ενάντια στο δημοκρατικό κίνημα.
Όπως διάβαζα τα λόγια του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, ευχήθηκαν να ήταν ζωντανός. Διερωτήθηκα τί θα είχε να πει για την υποστήριξη της κυβέρνησης των ΗΠΑ στους δικτάτορες του Μπαχρέιν. Τί θα έλεγε για το ότι στρέφουν αλλού το βλέμμα, μακρυά από το αίμα και τα δάκρυα που χύθηκαν σ’αναζήτηση της ελευθερίας. Ό,τι είχα να κάνω, ήταν να γυρίσω σελίδα και τότε ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, δεν μίλησε σε μένα πλέον, αλλά σε σας, τους Αμερικανούς:
Ο Τζιων Φ. Κέννεντυ είπε «εκείνη που μετατρέπουν την ειρηνική επανάσταση σε κάτι αδύνατο, μετατρέπουν τη βίαιη επανάσταση σε κάτι αναπόφευτκο». Σταδιακά, είτε τυχαία είτε θέλοντας, αυτός είναι ο ρόλος που ο λαός μας ανέλαβε – το ρόλο αυτών που μετατρέπουν μια ειρηνική επανάσταση σε κάτι αδύνατο αρνούμενοι να αποχωρηστούμε τα προνόμια και τις απολαύσεις που ακολουθούν τα ασύληπτα κέρδη των υπεράκτιων επενδύσεων. Είμαι πεποισμένη ότι αν ταχθούμε στη σωστή πλευρά της παγκόσμιας επανάστασης, ως λαός πρέπει να περάσουμε σε μια ριζοσπαστική επανάσταση αξιών (...) μια πραγματική επανάσταση αξιών θα μας οδηγήσει στην αμφισβήτηση της δικαιοσύνης και ευθυκρισίας των παλαιότερων και τωρινών πολιτικών μας. Είναι η εποχή των επαναστάσεων. Σε όλο τον κόσμο, οι άνθρωποι ξεσηκώνονται ενάντια στα παλιά συστήματα της εκμευτάλλευσης και νέα συστήματα δικαιοσύνης και ισότητας γεννιούνται ... Εμείς, της δύσης, πρέπει να υποστηρίξουμε τις επαναστάσεις. Είναι λυπηρό γεγονός ότι λόγω της βολής, του

εφησυχασμού .... και της ροπής μας να προσαρμοζόμαστε στην αδικία, ο δυτικός κόσμος που ενοχλήθηκε τόσο πολύ από το επαναστατικό πνεύμα του νέου κόσμου, έγινε αρχη-αντεπαναστάτης. Πρέπει αν προχωρήσουμε από την αναποφασιστικότητα στη δράση. Πρέπει να βρούμε νέους τρόπους να μιλήσουμε για ειρήνη ... και δικαιοσύνη σε όλο τον κόσμος, ένα κόσμο που συνορεύει με τις πόρτες μας. Εάν δεν δράσουμε,σίγουρα θα συρθούμε κάτω στους διαδρόμους τους μεγάλους, σκοτεινούς και ντροπιαστικούς του χρόνου που τους φυλάει για όλους εκείνους που κατέχουν εξουσία χωρίς συμπόνια, σθένος χωρίς ήθος και δύναμη χωρίς όραμα.

Η ηχός των λόγων του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ ταξίδεψαν πέρα από τους ωκεανούς, διαμέσου τοίχων και μεταλλικών ράβδων στις φυλακές του Μπαχρέιν, και στο πολυπληθές και βρώμικο κελί στο οποίο ζω. Ακούω τα λόγια αυτού του μεγάλου Αμερικανού ηγέτη, του οποίου η άκαμπτη αφοσίωση στην ηθική και τη δικαιοσύνη τον έκαναν μεγάλο ηγέτη, όπως ήταν. Όσο θαυμάζω τη σοφία του μέσα από το μικροσκοπικό κελί μου, αναρωτιέμαι, αν οι άνθρωποι στις είπα, ακού κι' αυτοί.

Ως πολιτική κρατούμενος στο Μπαχρέιν, προσπαθώ να βρίσκω τρόπους να πολεμήσω μέσα από το φρούριο του εχθρού, όπως το περιγράφει ο Μαντέλα. Όχι πολύ μετά που τοποθετήθηκα σε ένα κελί με 14 άτομα – δύο εκ των οποίων καταδικασμένοι δολοφόνοι – πήρα στα χέρια μου την πορτοκαλί στολή των φυλακών. Ήξερα ότι δεν θα μπορούσα να φορέσω τη στολή χωρίς να καταπιώ λίγη απ' την αξιοπρέπειά μου. Η άρνηση να φορέσω τη στολή των κατάδικων επειδή δεν διέπραξα κανένα έγκλημα, ήταν μια μικρή εκδοχή της πολιτικής ανυπακοής μου. Η άρνηση των δικαιωμάτων μου για επισκέψεις και το ότι δεν με άφηνα να δω την οικογένεια και την τρίχρονη κόρη μου, ήταν η *δική* τους τιμωρία. Γι' αυτό το λόγω προχώρησα σε απεργία πείνας.

Οι φύλακες με ρωτούν γιατί κάνω απεργία πείνας. Απαντώ «επειδή θέλω να δω το παιδί μου». Ανταποκρίνονται νωχελικά «Υπάκουσε και θα τη δεις». Όμως, αν υπακούσω, η μικρή μου Τζιουντ, δεν θα δει ουσιαστικά τη *δική* της μητέρα, αλλά μια σπασμένη εκδοχή της. Έγραψα στη διοίκηση της φυλακής ότι αρνούμαι να φορέσω τη στολή των καταδίκων επειδή «κανένας άνθρωπος με ήθος, δεν μπορεί να προσαρμοστεί υπομονετικά με την αδικία» (Thoreau).

Αυτό που κάνει τη φυλακή δύσκολη είναι το ότι ζεις με τον εχθρό σου ακόμα και για τα πιο βασικά. Εάν θέλεις να φας, στέκεσαι μπροστά του με τον πλαστικό σου δίσκο. Και κάθε μέρα, κανείς αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο να γελοιοποιηθεί, να του φωνάξουν ή να ταπεινωθεί για οποιοδήποτε λόγο. Ή χωρίς κανένα λόγο. Αλλά άφησα τα λόγια μεγάλων ανθρώπων να με βοηθήσουν αυτές τις στιγμές. Όταν «εμπειρογνώμονες» απείλησαν να με κτυπήσουν επειδή είπα σε συγκρατούμενή μου ότι έχει δικαίωμα να τηλεφωνήσε σε δικηγόρο της, δεν φώναξα πίσω. Επανέλαβα τα

λόγια του Κινγκ στο μυαλό μου «όσο συναισθηματικός και να είναι ο αντίπαλός σου, πρέπει να παραμείνεις ήρεμος»

Μέχρι που μια μέρα, είχα βαρεθεί τους ανθρώπους που μου έλεγαν ότι απολάμβανα όλα μου τα δικαιώματα και αρνούμουν να δω ότι έχω και υποχρεώσεις. Μετά που άκουσα αυτή την πρόταση κατ' επανάλειψη, θύμωσα, τελικά. Και ήταν χειρότερα, ένιωσα τόσο φορτισμένη που φώναξα.

Και μετά, δεν είπε κάποιος μεγάλος άνθρωπος κάποτε ότι στον αγώνα για δικαιοσύν η,

«δεν πρέπει να νιώθουμε πικρία» καιν «ποτέ να μην βυθιζόμαστε στο επίπεδο του κα ταπιεστή μας»;

Ένας γιατρός ήρθε να με δει και μου είπε «μπορεί να πέσεις σε κώμα, τα ζωτικά σου όργανα μπορεί να σταματήσουν να λειτουργούν, τα επίπεδα ζάχαρης στο αίμα σου είναι τόσο χαμηλά, και όλα αυτά γιατί;.... για μια στολή!»

Απάντησα: «Χαίρομαι που δεν είσασταν με τη Ρόζα Παρκς σε εκείνο το λεωφορεία, να πείτε στη γυναίκα που έβαλε σπίθα στο κίνημα των κοινωνικών δικαιωμάτων «ότι όλα αυτά δεν ήταν τίποτα, παρά για ένα κάθισμα». Όταν ο γιατρός άρχισε να ρωτά για το κίνημα των Αφρο-αμερικαών, του πρόσφερα το βιβλίο του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ. Αν με ξέρετε, θα ξέρετε ότι πολύ δύσκολα προσφέρω τα βιβλία μου. Μερικές φορές, μέσα από τα λόγια του, ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, ήταν συντροφιά, συγκρατούμενος περισσότερο, παρά δάσκαλος. Λέει «κανένας δεν μπορεί να κατανοήσει τη διένεξή μου, αν δεν έχει κοιτάξει μέσα από τα μάτια εκείνων που αγαπά, γνωρίζντας ότι δεν υπάρχει εναλλακτική επιλογή, παρά να τους αφήσει συντετριμένους. Καταλαβαίνω. Έγραφε, ενώ καθόταν δίπλα μου. «Η εμπειρία στη φυλακή ..... είναι ζωή χωρίς το τιτίβισμα των πουλιών, χωρίς τη ζεστασιά του ήλιου, τη θέα του φεγγαριού και των αστεριών, χωρίς την πνοή του απαλού αέρα. Με λίγα λόγια, η ζωή είναι χωρίς της ομορφιές της, είναι μόνο ύπαρξη – ψυχρή, σκλη ρή, εκφυλιστική»

Ο πατέρας μου, ο ήρωας και φίλος μου, καταδικάστηκε σε διά βίου φυλάκιση για τη δράση του στα ανθρώπινα δικαιώματα και αρνήθηκε να φορέσει τη γκρίζα φόρμα της φυλακής. Ως συνήθως, η κυβέρνηση προσπαθεί να «μας βάλει στη θέση μας» αφαιρώντας μας ότι σημαίνει πολλά για μας. Δεν θα επιτρέψουν στον πατέρα μου τις επισκέψεις της οικογένειας. Και για να τον εκφοβίσουν περισσότερο, του είπαν για πρώτη φορά ότι μπορεί να με επισκεφτεί στη φυλακή, επίσης, αν φορέσει τη τη στολή. Η σκληρότητα είναι το σήμα κατατεθέν του καθεστώτος Αλ Χαλίαφα, αλλά το ακλόνητο θάρρος και η υπομονή είναι το σήμα κατατεθέν του μπαμπά μου. Καμιά συναισθηματική πίεση δεν θα το λυγίσει. Η οικογενειακή επίσκεψη είναι το μοναδικό πράγμα στο οποίο μπορεί να προσβλέπει κάποιος. Ο πατέρας και εγώ δεν θα δούμε την οικογένειά μας, ούτε ο ένας τον άλλο, αλλά θα συνεχίσουμε τον αγώνα

μας για τα δικαιώματά μας. Μέχρι να ξαναδούμε την οικογένειά μας, τους κρατάμε στην καρδιά μας.

Χτες, αποκοιμήθηκα ενώ κοιτούσα την πόρτα του κελιού μου με τις σιδεριές και ονειρ εύτηκα. Αλλά αυτή τη φορά, ήταν ένα μικρό και απλό όνειρο, όχι για δημοκρατία και ελευθερία. Απλώς είδα τη χαμογελαστή μου μητέρα, να κρατά το χέρι της κόρης μου ενώ στέκονταν στην πόρτα του κελιού μου.

Τις είδα να περνούν διαμέσω των μετάλλων. Η μητέρα μου κάθισε στο κρεβάτι της φυλακής, ενώ η κόρη μου κι' εγώ ξαπλώναμε πλάϊ-πλάϊ, με τα κεφάλια μας στα πόδια της. Ξαφνικά, νιώθω να είμαστε σε μια δροσερή και προστατευτική σκιά, κοιτάζω πάνω και βλέπω τον πατέρα μου να στέκεται δίπλα στο κρεβάτι, να μας κοιτάζει κα να χαμογελά. Ονειρεύομαι αυτούς που αγαπώ, είναι η αγάπη τους που μου δίνει δύναμη να παλέψω για τα όνειρα της χώρας μας.

Zainab Alkhawaja

Γυναικείες Φυλακές της Πόλης Ίσα

http://www.jadaliyya.com/pages/index/10808/zainab-al-khawaja_letter-from-a-bahraini-prison-